

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

God jul!

Jaeger

E K R Ö N I K A

Vad är det roligaste som hänt Er 1925?

IDUN LÅTER EN DEL BEKANT FOLK FÅ ORDET.

OPERASÄNGERSKAN FRU LIVA Järnefelt, hovkapellmästarens maka säger, att hennes roligaste stunder bereddes henne av make, barn och vovve — alltså i hemmets lugna vrå. Något riktigt skojfriskt har inte året hugnat henne med, men berättar hon, som vi är en familj med sinne för humor, tycker jag att allt möjligt är roligt och lustigt. Här om dagen t. ex. hade Armas haft en mycket ansträngande arbetsdag, varför jag på aftonen smög mig genom våningen, för att inte störa min vilande och uttröttade make. Men kanske han ändå behöver ett sömnpulver... jag smög mig in till mannen. Där satt Armas Järnefelt med radiolurarna för öronen, cigarett i munnen och lade patience, allt under det han småhoppade och guppade på stolen och trampade takt med fötterna. Han lyssnade nämligen till en jazzorkester! Heder åt en sådan Beethoven- och Wagnertolkare!

Det säges ju, att endast ett barnasinne till fullo kan uppskatta operor, och det är just operasångare Stiebels erfarenhet efter att ha uppträtt i åtskilliga av de operor, som givits vid barn- och ungdomsföreställningarna. Ingenting kan vara roligare än att höra dessa hjärtliga och spontana skrattsalvor. Och det lustiga är, att det mestadels är barnen, som narra mig att skratta och inte tvärt om. D. v. s. ibland hjälpas vi ju åt. Jag kan lugnt säga, att mitt uppträdande för denna barnskara under det gångna året har berett mig det största nöje.

Kapellmästare Hjalmar Meissner berättar:

Jag träffade min vän, operasångaren på Operabaren i våras.

— Goddag, Caruso! Hur har du det nu för tiden?

— Utmärkt! Jag har just nu gjort upp ett gästspelsengagemang i Kristiania.

— Det tror jag inte på. Sådant säger man bara.

— Tror du inte? Vill du slå vad, att jag före oktober har gästspelat i Kristiania?

— Gärna! Ska vi säga en flaska champagne?

— Antages!

Då vi möttes på höstkanten, sade min vän: Nå, jag vann mitt vad.

— Hur så?

— Jo, du har väl sett i tidningarna, att jag gästspelat i Kristiania?

— Jag har sett om dina triumfer i Oslo, men det är ju en helt annan sak.

Den snopna min, som herr operasångaren satte upp, då han kom under fund med, att han förlorat sitt vad, hör till mina allra roligaste minnen från anno domini 1925.

Den vackra julklappsköpande damen på detta nummers omslag är skådespelerskan vid Eklundska teatern, fröken Margit Manstad.

Att minnas de ledsamheter man haft under det snart gångna året är mindre lockande än att erinra sig de glada stunder som beretts en under 1925. Idun har bitt en del bekant folk yppa litet om sina mera i dur gående upplevelser under året och se här några svar.

Ingenjör Herman Rasch, Carl XII-filmens fader tycker givet, att hans roligaste upplevelse var hans rekognoseringsfärder för Karl XII-filmens inspelning i Turkiet och andra östeuropeiska platser, som äro förknippade med hjältekonungens namn. För det första var målet roligt nog — att på den vita duken kunna framföra ett så att säga nationalepos av denne konungs liv, som är så beundransvärt. Och så hela vistelsen där nere. Strapatserna voro många och besvärliga, men som minne är färden endast mycket angenäm. Särskilt glädde mig det oerhört vänliga mottagande vi överallt rönt. Ett av de mest storslagna i den vägen var nog i en gränsstad, där vi mot beräkning blevo tvungna att stanna och övernatta. Det hälsades från regementskåren, att de skulle bli mycket besvikna om vi ej ville göra kasernerna ett besök, och om de ej fingo bistå oss på något vis. Vi hälsades av hela kåren, som stod uppställd redan klockan nio på söndagsmorgonen. Varenda häst visades oss, för att vi skulle välja ut så många hästar och män vi behövde på vår färd vidare. Och sedan följdes vi av hela regementet ut till flygfältet, varifrån vi med våra två officerare fortsatte färden. Denna välvilja gentemot oss är kanske ett av mina roligaste minnen — både för mitt land, minnet av Karl XII och för mig själv.

Axel Ringvall visar sin verkligt trofasta kärlek till Thalia genom att svara, att

Vem får den bästa julklappsversen?

Nu är den tid när julklappsversernas författande ger det mesta bryderi. Det skaldas och skrives roligheter Sverige runt och litet var går med slagutan efter en mer eller mindre svårupptäckt skaldeådra. Många julklappsverser äro av det värde att de mycket väl skulle kunna presenteras för en större åhörarekrets och därför inbjuder Idun läsekreten att skicka in prov på de bästa julklappsverser de fått eller avsant, nu eller förr. Två pris, ett å böcker till 25 kr. och 10 kr:s värde tilldelas de bästa verserna som skola märkta Julklappsvers vara inlämnade en vecka efter detta nummers datum.

ingenting kunde vara roligare under detta året än, när han fick återkomma till scenen efter sin sjukdom — till kamraterna och arbetet.

Det roligaste jag har upplevat — det vill jag nog helst behålla för mig själv — men det lyckligaste jag har upplevat är, när jag dagen efter min premiär läser Bo Bergmans kritik av mina roller, säger Jessie Wessel.

Konstnären Einar Jolin svarar kort och gott utan tvekan: Min sons födelse.

Doktorinnan Ida Gawell-Blumenthal, allas vår »Stinta» har svårt att välja mellan två roliga och underbara minnen. Det ena var påsknatten i Los Angeles. Seden där ute är, att man vakar in solen under påsknatten. På bergen strax ovan Hollywood samlade sig hundratusentals människor. Stilla och försynt kommo de, och det var en mystisk och sagolik stämning att sitta där bland denna tysta människoskara, som satt där i ett gnistrande mån-sken. När solens första strålar visade sig föllo de på ett kors och belyste detta, och i detsamma stämde en kör upp en påskhymn, som klingade underbart i den tysta naturen. I fullt solsken vandrade sedan denna människoskara hem.

Det andra minnet är kanske mindre personligt, men roligt och intressant nog. Det härleder sig från det stora skandinaviska ungdomsmötet, som svenska ungdomsföreningen för bygdekultur anordnade i Tranås med avslutning på Skansen i höstas. Det var mer än glädjande att se dessa ungdomar gå där hand i hand och veta betydelsen av ett sådant förbund av framtidens kvinnor och män, dessa tusentals fina trådar, som spinnas av sympati och kärlek mellan de skandinaviska folken. Själva voro de, i all synnerhet våra gäster, varav mången för första gången gästade Sverige, så besjälade och så lyckliga, att de ideligen sade: Nyp oss, så att vi verkligen känna, att vi äro vakna.

Egentligen kunde man ju vänta sig, att kompositören Kurt Atterberg genast skulle svara: Mina framgångar inom musikens område. Att min opera gick för fulla hus och att jag fick första och tredje pris — i all synnerhet det senare — i tävlingsförslagen till konserthusets invigning, allt det där förvånar mig mest. Men roligast det hade jag i somras vid Västkusten, då jag fick segla i storm och bränningar, då det var sol och värme!

Direktör Oscar Hemberg som for till Österland för att vara med om inspelningen av Jerusalemsfilmen erinrar sig som sitt roligaste minne när han stod nedanför pyramiderna på väg till Jerusalem. »Det var mycket roligare än för Napoleon på samma plats. Det var nämligen ett sekel mer som blickade ner på mig än på honom.»

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÄMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

SVERIGES FÖRSTA STUDENTSKA

IDUN TAR INITIATIV TILL INSAMLING.

DET VAR ÅR 1860.

Vid en vik av Östersjön på Smålands nordöstra kust och i det för sin naturskönhet så berömda Norra Tjust låg och ligger ännu ett litet fagert ställe benämmt Djursnäs. Där bodde friherre Gustaf Lybecker med maka och barn.

Det låg spänning i luften, åtminstone för den yngre generationen. De båda äldsta döttrarna, 14- och 13-åringar, skulle få ny lärarinna eller som det då hette, »gouvernant.»

Från Gottland, sagoön i Mare Balticum, skulle hon komma, den nya gouvernanten. Min mor, vars far varit landshövding därstädes, hade sina tidigaste minnen förknippade med denna Östersjöns pärla. Från den togs mina bröders informatorer och därifrån hämtades vad man nu kallar »husassistenter». Därifrån skulle hon komma, den så ivrigt väntade.

Och hon kom Betty Pettersson!

Betty Maria Carolina Pettersson var född i Visby 1838. Hennes far var sadelmakare och bodde vid Adelsgatan strax intill Vådklockegränd i ett anspråkslöst hem. Men de yttre omgivningarna voro så mycket mer imponanta. Där lekte hon som barn i de gamla ruinerna, som hade så mycket att tälja för den livliga, intelligent flickan. Där flögo hennes blickar ut över de baltiska vågorna, som en gång i framtiden skulle föra henne över till fastlandet, kanske redan då hennes längtans mål. Ty ärelystnaden vaknade tidigt och den i förening med ett gott huvud och obetvingslig håg för böcker och studier var sporren, som drev henne redan som barn. Den lät henne ock känna, att det lilla hemmet, om än aldrig så älskat, var för trångt för hennes efter mera vidgade förhållanden trängande ande.

Betty Pettersson såg egentligen ingenting ut. Hon hade ej ärfvt några nobla drag, men hon hade ett nobelt hjärta och ett ädelt sinnelag, som gjorde henne avhållen och omtyckt av alla. Hon var glad och trevlig, alltid jämn till lynnet såväl under lektionstimmarna som eljest. Hon var 22 år då hon kom över till fastlandet och oss, hennes första elever. Ett viktigt steg ut i det okända! Anade hon då manne vad som skulle bli av henne? Hägrade väl redan då för hennes själs öga det stolta målet att bli vår första kvinnliga student, pionjären som skulle spränga banden och öppna vägen för dittills oanade möjligheter? Jag tror det knappt. Hon talade aldrig därom under den tid som hon var hos oss. Jag antar att andra faktorer i hennes livs historia, då ännu ej tillkomna, därvid spelade in och drev henne till rastlöst arbete. Hennes medfödda energi och kanske även ärelystnad hjälpte därvid till. Men när tanken och beslutet vaknade, vet jag ej.

Vad hon längre fram uträttade, då hon vid trettioårs ålder 1871 tog studentexamen, skulle utan tvivel någon annan förr eller senare efter henne gjort. Tidsutvecklingen krävde det. Men henne tillkommer dock äran av att ha varit den första. För detta fordrades mod. 1925 års kvinnor

Lektor Betty Pettersson 1877.

Sveriges första studentska är jordad på Östermalms kyrkogård i Stockholm, där ingen minnesvård utmärker platsen varest hon vilar. Friherrinnan Anna Lybecker, en av hennes forna elever och själv nu hunnen en ålder av nära 80 år, ger här en intressant skildring av henne som för första gången bland svenska kvinnor erövrade den vita mössan.

kunna knappast tänka sig detta. Med sitt frigjorda väsen kan icke den nutida kvinnan drömma om den självövertinnelse som då krävdes av en ung kvinna för att lämna den gamla trampade stigen med alla dess konventionella stängsel. Men Betty Pettersson var modig och hennes far, sadelmakaren, lär i olikhet med många andra fäder på den tiden haft förståelse för sin dotters längtan efter luft under vingarna.

Två år var hon hos oss. 1862 på hösten lämnade hon denna sin första plats på grund av att hennes elever då nått den ålder, som på den tiden i regel ansågs vara normen för flickors bokliga uppfostran. Komplettering skedde sedermera medelst särskilda lektioner i språk och musik samt målning, om tillräckliga anlag funnes. Den för studier anlagda fortsatte ofta på egen hand om därtill gavs tid och tillfälle. Tid hade man ofta över nog!

Med saknad skiljdes vi från vår avhållna lärarinna. Hon hade djup förståelse för barn och ungdom och var i sin undervisning i hög grad medryckande. Särskilt minns jag hennes lektioner i historia, svensk som allmänna, så livliga och fosterländskt eldande, så i hög grad spännande och intressanta. Hennes huvudämnen voro då historia, levande språk och matematik. Ännu på sena alderdomen när jag skall räkna ut ett något så när stort tal i huvudet begagnar jag hennes »genvägar». Vi hade i alla avseenden skäl till stor tacksamhet. Det var ej endast den vänliga och skickliga lärarinnan, utan också den

glada och trevliga kamraten. Hon hade så mycket att berätta, som slog an på våra ungdomliga och mottagliga sinnen.

Då Betty Pettersson på hösten 1862 lämnade oss var det för att fortsätta sin verksamhet som lärarinna hos friherrinnan Natalia De Geer född Ramsay, vars äldsta dotter blev hennes elev. Min mor hade sedan flera brev från henne, men intet fanns kvar då min mor avled utom ett versifierat, som var skrivet strax efter att hon lämnade Djursnäs. Poet var hon nog ej, men hon hade ett poetiskt sinne och ett varmt hjärta och gav i det brevet uttryck åt båda delarna.

Såväl i Uppsala, som sedan i Stockholm bodde hon som jag vill minnas tillsammans med en moster. Ett kort besök hade vi av henne då hon var på resa till Gottland och sitt gamla hem. Jag minns ej året, men sannolikt var det i slutet av sextioalet eller efter att hon tagit studentexamen. Sedan råkadades vi ej mera. Men det var med glädje jag fick meddelande om den minnesfest föreningen 'Akademiskt bildade kvinnor' firat nu i höst till åminnelse av Sveriges första studentska.

År 1877 var hon extralärare vid Östermalms läroverk för gossar. Från denna tid daterar sig en fotografi, som vi fingo och på vars baksida hon själv har skrivit: Lektor Betty Pettersson.»

De vackra minnesord dr. Andrea Svedberg yttrade vid den nämnda minnesfesten tolka så väl vad jag hade velat säga som avslutning på detta och jag har intet mer att tillägga. Jag vill blott säga, att den gamla forna eleven gläder sig innerligt åt att hennes avhållna lärarinnas namn, och därmed även hennes gärning, dragits fram ur glömskan. Hon sover nu, och har så gjort i 40 år, den långa tunga sömnen under torvan på Östermalms kyrkogård. Anspråkslös och enkel, som hon var i livet, har hon nog ingen vård som på gravens återger hennes namn. Minnesfesten den 14 november var dock en skön bukkett, nedlagd där.

Ett hell för hennes minne, men också ett hell för alla de som upptagit hennes mantel och fullbordat det verk, för vilket hon levde och dog.

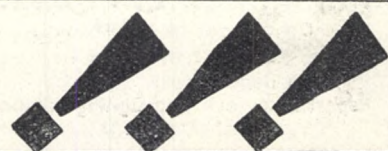
ANNA LYBECKER.

*

Den ärade skribentens erinran om att vår första studentska sista viloplats är bortglömd skall helt säkert uppmärksammas och behjärtas speciellt av vår lärarinnekår som Betty Pettersson tillhörde. Alla dem som skulle vilja se en gravvård över Betty Pettersson som ett synligt tecken till hägkomst av hennes gärning vill Idun härmed ge tillfälle att med ett om än aldrig så litet bidrag vara med och åstadkomma ett sådant minnesmärke. Medel till insamlingen torde alltså insändas till Iduns redaktion, adress Stockholm. Som kostnaden för en griftsten icke behöves belöpa sig till mer än ett par hundra kronor hoppas vi att den behövliga summan snart skall vara fulltecknad.

Ahlgrens
NOBLESS
Ger djup glans - Smetar ej.

NORDENS FÖRSTA KVINNLIGA MINISTER

EN KVART MED FRU NINA BANG PÅ HENNES ÄMBETSNUM.

MINISTER NINA BANG TAR EMOT mig på ämbetsrummet i undervisningsministeriet, där hon som bekant är högsta chef. Till och med i dessa officiella lokaler spårar man litet av den äkta gammaldags danska »hygge», som är så karaktäristisk för Dannebrogens land: gammalmodiga möbler, mörknade landskap och stilleben i tunga matta guldramar. Vid skrivbordet sitter en dam i svart sammet med vit tyllfischy vid halsen — en enkel och mycket korrekt ämbetsdräkt för Nordens första kvinnliga minister. — Under det vita håret ser man ett par skarpa kloka ögon. Nina Bangs sätt är enkelt och värdigt, en smula reserverat.

Genom fönstret ser hon under arbetstimmarna masterna på de skutor, som ligga i Fredriksholms Kanal, och de påminna henne säkert ofta om Hälsingör, där Nina Ellinger levde som barn. Hälsingör, den lilla vackra staden med de krokiga ålderdomliga gatorna, de gamla vackra patricierhusen, de många röda tegeltaken, Kronoborg, Öresunds käraste smycke, alla skeppen i hamnen och alla stolta traditioner från gamla tider... Fast fru Bang tidigt blev köpenhamnska — hon var från 15 års ålder lärarinna dels i flickskolor, dels i gosskola, sammanlagt fjorton års tid — har barndomsstaden behållit sin plats i hennes hjärta och intresse. Så har hon använt sin historiska bildning — hon är magister med historia som huvudämne — på att utge Öresundstullens räkenskaper — en statistik över trafiken på Öresund under åren 1497—1783. Två band av detta arbete har utkommit, det tredje är under arbete. Även Sverige har givetvis stort intresse av detta arbetes utgivning och vårt land har också pekuniärt bidragit till verkets publicerande.

Nu har fru Nina Bang naturligtvis annat än historisk forskning att tänka på. Hon har en styv arbetsdag i ministeriet, och på kvällarna samt varje söndag håller hon föredrag i olika delar av landet om skolfrågor, inbjuden av organisationer inom samtliga politiska partier.

»Jag arbetar för att de krav på modernisering och demokratisering av skolväsendet, som framställt hos oss i Danmark under generationer, äntligen skola bli fyllda, förklarar hon. Först och främst vill jag ha bort biskopars, prosters och prästers tillsyn över skolan och få den ersatt med pedagogiskt kompetent tillsyn. Styrelsen av skolorna borde alltså läggas i händerna på den folkvalda skolkommissionen och kommunalförvaltningen.

Nina Bang.

Danmarks mest omtalade kvinna heter Nina Bang. Idun har här nöjet att återge ett samtal med den bemärkta damen som med säker hand sköter sitt ministerium och helt visst gör det så att hennes landsmän äro nöjda med henne trots det skämt de ibland kosta på hennes åtgöranden.

Hennes andra mål är en bättre utbildning för folkskollärarna. Den nuvarande utbildningen är både gammalmodig och alltför kortvarig — i Danmark blir man folkskollärare efter bara tre års studier. Vidare lider universitetet av platsbrist, och institutionerna ligga spridda i olika delar av staden och behöva centraliseras. Nu har under fru Bangs ministertid ett hus blivit inköpt så att utvidgningar kunna ske, och ett laboratorium har blivit byggt vid Polytekniska läroanstalten.

»Vår Konglige teater som också sorterar under kulturministeriet kämpar med stora svårigheter, då den bara har en scen men rymmer tre konstarter: opera, balett och skådespel. Man måste skaffa en scen till. Vårt Nationalmuseum med dess dyrbarheter behöver också ett nytt hus, och då danska staten har ont om pengar och inte kan medge några extra anslag, har det skett en insamling, som nu inbragt 1¼ miljon till museet, vilket ju alltid är en grundplåt för framtiden.»

Det var på nittioalet som fru Bang övergick till socialdemokratien samtidigt med

sin man, nationalekonomen Bang, som dog 1915 och med vilken hon har en dotter. Socialismen, den historiska forskningen och skolfrågan ha alltifrån hennes ungdom varit de tre stora intressena i hennes liv, och hon har nu kommit på en post, där hon — om ministären får sitta kvar — kan få förverkliga en del av sina strävanden. På de mothugg i pressen som fru Bang haft på senare tider, vill hon inte spilla några ord. Och folkgunsten eller kanske rättare sagt tidningsgunsten — kan måhända ibland vara rätt nyckfull. Den som skriver dessa rader råkade få höra en av Danmarks mest framstående skolföreståndarinnor uttrycka sig på det mest entusiastiska sätt om Nina Bang som skolmänniska, och man berättade mig också att hennes första »regeringshandling» att avskeda en intendent vid det konglige, en post som tillsattes av kungen och var ett rudiment från forna tider, då hov och teater voro intimt lierade, den hälsades med förtjusning av större delen av Danmarks befolkning. Varje nation likaväl som varje individ har sina fel, och en del sansade och fördomsfria danskar mena, att det ständiga hacket och skämtet i pressen beror på den olycksaliga danska seden att »holde grin», ett grin man sedan har svårt att sluta med.

På min fråga om fru Bang hinner syssla med någonting utanför sitt egentliga fack svarar hon: Nej, förr skrev jag artiklar i Socialdemokraten, där jag medarbetat i många år, men nu skriver jag bara mitt namn på dokument. Läs litteratur o. dyl. hinner jag absolut inte. Men jag hoppas kunna bli »en bildad kvinna» när jag inte är minister mera, säger hon med en humoristisk glimt i ögat.

Minister Bang är en berest dam, hon har besökt Tyskland, England, Italien, Jugoslavien och flera andra länder, men hon vill inte säga i vilket land hon trivs bäst, ty det kan måhända betraktas som ett politiskt uttalande, och en minister får vara försiktig.

När fru Bang inte regerar i ministeriet över 2 departementschefer, 2 kontorschefer, 5 fullmäktige och sekreterarnas långa rad träffar man henne i hennes våning vid Österbro. Där bor hon vackert, högt uppe under hustaket och från sina fönster kan hon se fiskmåsarnas fladder över vattnet och bortom frihamnens konturer det blåa Sundet med de tusen skeppen som komma och gå — precis som ministärer...

ELLEN RYDELIUS.

S Y L V E S T E R N A T T. Av EBBA von SETH

Nu Mälarstaden gnistrar kall
med rimfrostklädda almar
och klockors klang ger återskall
från stadens fyra malmar.
Ett ärevärdigt kyrkotorn
med skyhög spira pekar
mot vintermånens smala horn.
Och tända altarvekar
vid nyårsvakan blir en ring

som ljus och klarhet sprider.
Begrundande för varje ting
vi stå, när året lider.

*

Högt tärningkast i livets spel
såväl som lottlöst minne
oss livet gav som arvedel.

När nyåret är inne
då drömma vi med nytänt hopp
i tankfull midnattsvaka,
och år som gryr med okänt lopp
kan ingen uttrannsaka.
Men nornorna, som svart och vitt
i livets trädor spinna
oss synas, som de småle blitt
när nyårsljus brinna.

Emottager till förräntning
Sparmedel
å depositions-, kapital-,
sparkasse- och uppsägningsräkning
Telegr.-adr.: "Götabank".

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK

Grundad 1848

EGNA FONDER: Kr. 78,750,000:—.

Emottager under bankens garanti &
Notariatavdelningen
kassor, värdehandlingar
och förmyndardepositioner
Tel.: "Göteborgs Bank".

EN DAG PÅ JULMARKNADEN OCH EN FLÄKT AV GAMLA TIDER I JULHANDELN.

Kuckelikuflöjtar för 1 kr., ny uppfinning.

I julmarknadens vimmel. (Illustrator: Ossian Elgström.)

Candi floor-erade på julmarknaden.

HUR SKULLE DET KÄNNAS ATT tillbringa en dag i ett stånd på Stortorget julmarknad? Om man skulle ta och pröva på?

Det var tankar, som väcktes i en journalisthjärna vid besök på julmarknaden och som sattes i verket, då under tecknad en dag installerade sig på Stortorget för att under några timmar spela rollen av ståndsfru. En ny stor värld med många utgreningar, rymmande många öden och typer, skymta för ens blick — det kan bara bli en anspråkslös glimt av den, som inhysningen hinner fånga och skildra.

Mitt i den hetsande, moderna julhandeln, inramad av elektriska transparanger, luxuösa skyltfönster och de otroligaste reklamapparater, lever ännu den gamla julmarknaden på Stortorget kvar som ett blygt minne från stillare da'r. En majestätisk julgran, vars lampor ödligt gunga för den bistra vintervinden, och kring den små stånd, där fotogenlampor få ersätta modernare belysning och där marknadsvaror i rött och grönt och blått, papperskarameller, borstar, portmonnäer, handklaver och gipskyrkor bilda en brokig symfoni — det är julmarknadens yttre gestalt, som i år något klandrats i dagspressen. Den har deklinerat, säger man, den behöver en upptryckning, många stånd äro alltför primitiva och fula, många varor idel krav och dåligt kram och alltför många ståndspersoner av utländsk extraktion. Ja, det har även glunkats om oskäliga priser och provisioner på stånden. Klandret förtjänar väl beaktande, även om man blir rädd att »upptryckningen» och »försköningen» kan betyda att den gamla julmarknaden skulle behandlas med kurer av sanitär estetik till förfång för dess naiva behag, ursprungliga gemytlighet och pittoreska traditioner. Inte för mycket pedagogisk-estetisk-kulturell pekpinne på den gamla hemtrevliga marknads-tavlan, snälla herrar och damer kulturpersonligheter av vår tid.

Och om jag ser det med ståndsfrens gamla vänliga ögon, då blir domen än mildare och efter annan måttstock.

Förnöjsamhet och snälla konkurrenter.

— Fula stånd — ja, det han väl hända här och var, säger hon. Men man har inte råd till stort mer och man är glad bara man får en vrå för sig och sina varor. Varorna skulle vara dåligt kram? Å, när jag började här, då var det nog värre, se'n dess har det ju blivit riktigt fina saker. Förresten ha vi inte heller råd att hålla dyrbara varor, konkurrensen är för hård med de stora varuhusen, det märks minsann på på publik och köplust — man går i bästa fall hit efter gammal vana och tittar ett tag, men köper gör man inne i sta'n. Förr hörde det till stockholmarens julglädje och julstämning att gå och handla på julmarknaden, nu bryr sig den burgne köparen inte om det — det ena följer av det andra och man vet egentligen inte var skulden ligger. Och de utländska månglarna, det är synd om de stackarna också, de kunna nog behöva sitt de med — det borde förstås vara svenskt häruppe på julmarknaden, men man kan inte hjälpa att man tycker synd om dem ibland, när de äro hyggliga och rejäla. Så var det oskäliga ståndpriser — 100 kr. för det här ståndet, det kan man inte klaga på. Och vore det oskäligt, så skulle vi väl inte vara så pigga på det. Här stå de i kö varje år för att få ett stånd. Så de. —

Inte bara i sitt yttre, utan även till det inre är således julmarknaden gammalmodig. Eller var skulle konkurrentandan vara så human någonstans? De små ståndsgummorna äro allt sorgligt efterblivna i sina blygsamma anspråk!

Sorgligt efterblivna också när det gäller arbetstid, arbetsmetod och arbetsförtjänst. Det är små, blygsamma existenser vi möta — sådana finnas väl också i yngre, modernare upplagor, men knappast burna med sådan förnöjsamhet och tapperhet som av många från en gången generation. Man tycker sig läsa gamla goda saker av Zakarias Topelius...

Ett duktigt livsarbete och lite julkommers.

Jag agerar assistent hos fru E., en gammal dam med pigga, rara ögon under scha-

letten. Hon har ett förnämt stånd med fotogenkamin för fötterna och hon säljer julartiklar i träslöjd. I mer är tjugo år har hon stått på julmarknaden och under årets övriga tid har hon så länge hon kan minnas försörjt sig och sedan både man och barn med försäljning av korta varor i Stockholm och dess omnejd. Fru E. är bekant och god vän i många stora och förnäma hem, där man gärna uppmuntrat hennes duktiga arbete och fäst sig vid hennes gedigna person. Strävsamt har det varit med barnen och en försupen odugling till man, men nu äro barnen vuxna och från mannen är hon skild. Pigg och nyter sköter hon sitt stånd och är glad att kunna hederligt försörja sig.

— Ska det inte vara något i dag, lilla frun? Den staken kostar 2,25. Nej, inte är det dyrt, inte. För den staken. Titta, så den är målad. Frun måste väl ha lite julstämning på julbordet.

Eller:

— Jaså, du ska ha något för 10 öre. Den här stiliga bilen? Den här staken till mamma? Ett nålfat till syster? Den där fågeln kostar 15 öre, men, nåja — du får den för tio.

På detta sätt får man jollra för varan på julmarknaden. Såvida man inte klubbar till ordentligt på en gång och skriker ut varannan minut som handklavérsförsäljaren:

— Köp handklavér! Endast 90 öre. Kostar 9,50 på Kompaniet!

Med lock och pock får ståndsfren dra till sig kunderna. Marknadspubliken har oftast inga digra plånböcker. Det är husmödrar med små kassor, som vrida och vända på varje öre, syna och vända på alla varor och pruta i det oändliga. Barn, som har fått en tjugofemöring, den där skall förslå till den läckra sockervadden (candifloor) som kokas därborta, till flöjten, som skriker kuckeliku, till polkagris och en hel del annat. Bara ibland kommer en kund som den lilla pigga skolgosse, vilken jag expedierade och som rappt be-

(Forts. sid. 1384.)

De läckraste Julnötterna

äro **CAP Nötter**

i askar
å 1.25

TVÅ BERÖMDA VÄRMLÄNDSKOR

HYLLNINGAR FÖR SELMA LAGERLÖF OCH MARIE SUNDELIUS VID VÄRMLÄNDSKA SÄLLSKAPETS LUCIAFEST.

FÅ »LANDSKAPSMÄN», SOM UTifrån landet hamnat i Stockholm och slagit upp sina bopålar här, torde hålla mer ihop än värmlänningarna. Bandet från deras fagra, tjusande hembygd, som sett så många av Sveriges största söner och döttrar födas, binder dem oemotståndligt samman även »i förslingringen». Värmländska sällskapet i Stockholm är en livlig sammanslutning, som vittnar därom. Luciadagen är sällskapet årliga högtidsdag och i år fick denna en särskilt glansfull prägel genom närvaron av Selma Lagerlöf och Marie Sundelius.

Talet till dr. Lagerlöf hölls av generaldirektör K. A. Fryxell. Det var icke endast en hyllning till den berömda stora författarinnan, utan framförallt till landsmaninnan, som »förstått oss och våra fäder med fel och förtjänster». Generaldirektör Fryxell berättade också bl. a. hur han som ung lektor fick läsa den nyutkomna Gösta Berlings saga högt i ett Stockholmshem, där många värmlänningar samlades.

Ljusen i Luciakronan — det ljusälskande, tappra, strålande Värmländslynnnet.

Selma Lagerlöfs svarstal och hyllning till Värmland följer här:

Det är mycket kärt för en hemboende värmlänning som jag att se landsmännen samlade för att fira det gamla, goda landskapet, för att uppliva minnet av barndomsåren och släktgårdarna. Jag är glad att kunna än en gång ta med mig hem den klang av hänryckning och saknad, varmed Värmlandsvisan sjunges en sådan här kväll, att kunna avlägga vittnesbörd i hembygden, att den inte är glömd, att dess minne alltjämt framkallar en varm glimt i ögat och en darrning i rösten.

Vidare skulle jag vilja säga, att det är en särskild glädje för mig, att Värmlandsfesten numera är förlagd till den trettonde december. Det har ju alltid varit så, att man i Värmland har ihågkommit Sancta Lucia dag. Jag vet inte riktigt varför dess firande har bitit sig fast just där. Det måste väl ligga däri, att den festen särskilt passade oss. Vi måtte ha tyckt om en sådan där liten inledningsfest till julen, detta lilla avbrott i stöket, då man får fröjda sig åt alla sorters korb och sylta, som lagats till under december-slakten. Och först och främst har man glatt sig åt den vitklädda jungfrun med ljuskronan kring huvudet, bilden av den försvunna solen, som visade sig i vintermorgonens mörker, kringbjudande den upplivande och värmande drycken, ett budskap om sommarvärme och sommarfröjd.

Är det något särskilt värmländskt just i detta? Det är matglädje, kalasglädje, glädje över färskt bröd, fet korb och starkt öl. Men det är inte nog härmed. Man får aldrig glömma, att fru Lucia, som dukar fram sina ymniga gåvor, bär ljuskransen om huvudet. Vid hennes fest hör det till, att även själen skall väckas ur vinterdvalan, den skall stå upp till snillrikt tal, till eldande sång, till vinnande sällskaplighet.

Mina damer och herrar! Kommer inte Lucia oss till hjälp? Då vi tänka på att

Värmländska sällskapet i Stockholm firade i år en strålande Luciafest med Selma Lagerlöf och den svensk-amerikanska sängerskan Marie Sundelius som hedersgäster. Ståtliga och vackra tal höllos för "den stora landsmaninnan" Selma Lagerlöf och för "lilla Maja", som blev Metropolitansängerska. D:r Lagerlöf själv höll ett glansfullt tacktal, som formade sig till en hyllning för Värmland. Då det säkert skulle glädja och intressera en större krets att ta del av de ord, som yttrades vid detta tillfälle, ha på Iduns anmodan resp. talare haft älskvärdheten ställa sina anföranden till vår disposition. Här följa d:r Lagerlöfs tal till Värmland, och generalkonsul Hugo Duhs' tal till Marie Sundelius.

denna ljusjungfru alltid har varit älskad ibland oss, förstå vi inte då också vad det är, som gör vår hembygd så kär för oss? Vi må vara komna från stad eller land, från herrgård eller bondebygd, vi veta nog, att överallt har man måst sträva och knoga för att hålla livet vid makt. Men därbredvid fanns det dock alltid något, som lyfte och fröjdade. En krona bland Svea Rikes länder har man kallat vårt landskap. Den kronan kan nog råka till att vara flätad av simpelt lingonris, men bland bladen glänsa lågor, som äro sinnebilderna av vår yppersta skatt, av det ljusälskande, tappra, strålande Värmländslynnnet.

När Maja sjöng i "Lunngrens ve'bo".

Generalkonsul Hugo Duhs berättade i sitt skåtal till fru Sundelius glada och rörande minnen från barndomstiden, då Maja och han lekte och spelade teater tillsammans i Värmland:

»Det var en gång», så brukade alla gamla sagor börja, och det är en saga, som jag skall berätta för eder i dag, men en saga ur verkligheten.

Det var en gång tre gårdar i Karlstad, som utgjorde ett rike för sig, åtminstone tyckte de småttingarna, som där lekte och hade sin tillvaro, att så var förhållandet.

De voro ganska olika till karaktären dessa gårdar, olika till karaktären voro även de småttingar som där höllo till.

Prenumerera på Idun 1926!

Naturligtvis skall Ni prenumerera på Idun för 1926, Sveriges äldsta och förnämsta damtidning. Med detta nummer följer ett inbetalningskort för prenumeration 1926, som ifylles för helår eller halvår och sändes till Iduns exp. Prenumeration kan också verkställas i närmaste bokhandel eller postanstalt.

Prenumerationspris 1926:

*Helt år uppl. B. kr. 15.—
Halft år ,, ,, ,, 8.—
Helt år ,, A ,, 17.—*

De lågo utefter kanalen på Herrhagen och alltså inte i den förnämligare stilen, men de skämdes inte det minsta för den saken. Det var de tre första gårdarna, man mötte, sedan man passerat järnvägen och verkstaden. De voro precis som tripp, trapp, trull. Den första var »Lunngrens» gård, ty där bodde disponent Lundgrens. Den andra var Malmströms gård, och där bodde vi. Den tredje var gumman Nilssons gård, den var »trull» i samlingen. I den gården bodde även en familj Sundborg.

Småttingarna från de tre gårdarna voro ständigt tillsammans och lekte, och höllo för det mesta till på vår gård, ty den var idealisk att leka »spött i knuta» på. Där fanns gömställen i det oändliga, och massor av kryphål i staketet, som »snaskera» gjort, då de stulo oxelbär, som det fanns gott om. Ja, jag betvivlar, att det i hela Värmland fanns en gård, som var så lämpad för »spött i knuta» som vår.

Men vi roade oss kanske oftare med att spela teater, ty teaterblod måtte ha flutit i våra ådror aldeles kolossalt. Vi höllo till i vår vedbod för det mesta. Ibland fingo vi vara i mangelboden, och den var aldeles förträfflig med artistlogen bakom mangeln, från vilken artisterna kunde göra sin entré.

Skulle vi uppföra något större stycke, då höllo vi till i »Lundgrens ve'bo», ty det var en vedbo, som inte gick av för hackor, så lång och stor var den.

Det var inte endast dramatiska stycken vi uppförde, utan även operor. Sjunga kunde vi alla, bättre och sämre, men Sundborgs förs var »värst».

Hon hette Maja, om det nu intresserar eder veta det. Det var en rasande söt liten unge, strålande ögon, pigg och livad samt full av skålmstycken. Hon var vår prima-donna.

Kära voro vi alla i Maja, men självfallet var hon inte kär i oss alla pojkar, och inte i mig heller förresten. Hon var kär bara i en och det var Lundgrens pojke Arvid, som var den lyckliga. Ja, det kan ju kvitta lika förresten — nu —, ty det var i alla fall ingen av oss, som fick henne, när hon en gång i tiden gifte sig.

Sjunga kunde hon, det vill jag lova, en klockren sopran. Hon sjöng inte alltid, endast då hon var glad, och det var hon då gudskelov för det mesta. Jag minns, hur vi ibland trugade henne att sjunga, och en gång satsade jag och den äldre av mina systrar var sitt öre för att få höra henne. Hon var dock ingen mammons träl och är det ej nu heller. Hon var en värmländska av den riktiga sorten, och för sådana är penningen icke det allena salig-görande. När vi inte lyckades få henne, oaktat de svindlande honorar, vi kunde betala, då gick min yngsta syster Gerda fram och föll henne om halsen och sade: »Men om jag ber dig Maja, då sjunger du nog» och då sjöng hon. Gerda var hennes bästa vän.

Hennes bravurnummer från den tiden voro, »Svarta Mara» och »På Italiens nejd har min vagga stått». Nu är hennes repertoar något större.

(Forts. sid. 1382.)

KJOL BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

5%

**järn innehåller
IDOZAN**

fem gånger så stor järnhalt som andra liknande järnmediciner därför billigast vid användning

HEMMA HOS UNIVERSITETSKANSLERN

EN PRATSTUND MED FRU DAGMAR SWARTZ — MAKA TILL UNIVERSITETSKANSLERN
CARL SWARTZ — I DERAS VACKRA HEM.

VID AKADEMISKT SOLENA tillfällen i vår stad har iakttagaren ej kunnat undgå att lägga märke till en distinguerad, lätt grånad, men ungdomligt livlig dam, som med aldrig svikande älskvärdhet i sitt sätt varit en tydlig centralfigur i det hela. Som få är nämligen fru Dagmar Swartz skickad att uppbära de representativa förpliktelser, vilka åligga henne som maka till Svea Rikes Universitetskansler. Mot hög och låg är hon ständigt lika förekommande och vänlig. Man behöver bara se henne vid en studentafton på Stockholms Högskola, huru hon med aldrig svikande intresse för de unga följer alla deras förehavanden.

Även i sitt vackra hem uppe i Lärkstaden är hon härvidlag alltid densamma, och när hennes son där samlar sina högskolekamrater deltagar hon som en student bland studenter i de ungas diskussion.

Dagmar Swartz, född Lundström, såg första gången dagens ljus i Göteborg, där hennes far var affärsman. Vid mycket unga år flyttade hon med sin familj först till Finland och sedan till Ryssland, där hon 1886 firade sitt bröllop. Vigseln ägde rum i Svenska Kyrkan i St. Petersburg. Sin make hade hon förut vid 17 års ålder lärt känna vid ett besök hos sin mormor i Norrköping. Carl Swartz innehade då som bekant de stora tobaksfabrikerna i nämnda stad. År 1906, då Carl Swartz blev finansminister i den Lindmanska ministären, överflyttade familjen till Stockholm. Den klara vidsynhet och kulturella förfining som alltid utmärkt våra universitets nuvarande kansler är även betecknande för hans maka. Icke minst vid ett besök i hennes hem påminnes man härom, ty Dagmar Swartz personliga hallstämpel präglar allt inom dess murar. Den invigde vet också att hon är den omtänksamaste och förträffligaste bland husmödrar, även i vardagslivets tusen och ett praktiska spörsmål. När Iduns medarbetare en dag bereddes tillfälle att i det ståtliga patricierhemmet vid Tyrgatan få ett samtal med dess härskarinna, var det emellertid inte lätt att förmå denna till några som helst uttalanden om sig själv, ty beträffande sin egen person hyser Dagmar Swartz den i bästa mening aristokratiska åsikten att »icke jag, men genom mig gärna något som ligger mig om hjärtat!» På så vis gled konversationen in på den verkliga rika hemkulturens betydelse för människans andliga hälsa. Och medan vi talade därom undföll mig ett namn, som i sin tur gav fru Swartz anledning att med all den entusiasm hon är mäktig — och det vill inte säga så litet! — bryta en lans för bärarens av detta namn åsikter ifråga om psykiskt och fysiskt välbefinnande. Emile Coué! Fru Swartz har nämligen för kort tid sedan själv återkommit från en tids vistelse hos den franske underdoktor och

I salongen tillsammans med barn och barnbarn.

Fru Dagmar Swartz.

Ett förnämnt patricierhem finna vi vid Tyrgatan i Stockholm, där universitetskanslern Carl Swartz och hans maka residera. Iduns medarbetare har gjort ett besök hos fru Swartz, som därvid bl. a. uttalat sig entusiastiskt om den ryktbare franske läkaren Coué.

hon har ej ord nog av beundran för honom. »Han är en människokännare och en karaktärsdanare som få», säger hon, »och däri ligger väl också hans framgångs hemlighet som helbrägdagörare». Och hon tillägger: »Det är en stor orätt att vilja göra Coué till en charlatan, en psykisk kvacksalvare eller dylikt. Hans läror äro alltigenom sunda, ursunda skulle jag t. o. m. vilja säga, och för deras praktiska värde tala väl bäst de uppnådda resultaten. Med egna ögon har jag på ort och ställe häpen

konstaterat de märkligaste tillfrisknanden och själv känner jag mig tack vare Coués lärdomar lycklig och i full sinnesjämvikt. Spänstighet och glättighet, varförutan människan endast är en halv varelse, uppnår man ofelbart genom att rätt tillämpa Coués metod. Hans verksamhet är en verklig välsignelse för en lidande mänsklighet, hans kärlek och hans tålmod äro outröttliga och man märker mycket snart att han är fullkomligt fri från all sorts humbug. Fru Swartz har talat sig helt varm. Jag får också veta en hel mängd detaljer om underbara fall vid Coués institut i Nancy, och tydligt är, att fru Swartz under sin vistelse därnere blivit en den mest övertygande pionjär för dess märklige upphovsman.

Innan jag lämnar den vackra Swartzka villan gör jag vid husfruns sida en hastig rond genom dess förnäma rum. I bottenvåningen befinner sig universitetskanslerns arbetsrum, vars samtliga väggar upptaga bokskåp och hyllor med både svensk och utländsk litteratur, mestadels i synnerligen förnäma band. Denna boksamling torde f. ö. vara en av vårt lands intressantaste i privat ägo; särskilt rikt representerad är här den franska klassicismen.

Konstskatter möta ögat förresten överallt i detta hem. Den trappa, exempelvis som leder upp till första våningen, utgör ett enda litet tavelgalleri.

I salongen där fru Swartz' favoritfärg — grönt — dominerar, observeras särskilt Södermarks porträtt av Karl XIV Johan, överlämnat av Oscar I som gåva till John Swartz, på vars tillskyndelse Karl Johanstatyn i Norrköping blev verklighet.

Matsalen med sina praktfulla gamla skåp och kistor gör ett synnerligen magnifikt intryck, och man kan lätt tänka sig dess festliga glansfullhet när takets 1700-tals kristallkronor låta sina levande ljus spela ut efter väggarnas dyrbara målningar utförda av holländska och italienska mästare.

I den följande våningen har familjen sina sovrum och yngste sonen sitt arbetsrum. Och högst upp i den charmanta villan finna vi den synnerligen hemtrevligt inredda gästvåningen, där ingen möda sparts för att skapa en på alla sätt trivsamt accennering att skapa en på alla sätt trivsam stämning.

Med all den kostbarhet som naturligtvis inrymmer i ett så anrikt patricierhem som detta, gör den Swartzka villan dock framför allt intryck av ett varmt ombonat och lyckligt svenskt hem, där även besökaren ej kan undgå att fångas av hemkänslan och där icke minst husmodern i medvetande om en nobel traditions förpliktelser gör les honneurs med lika mycken naturlig och okonstlad enkelhet som vinnande värdighet.

A. Q.

Häxan putsar så att---

TROTS DE MÅNGA LOVORD svenskt skolväsen inhöstat av pedagoger från när och fjärran, mest utifrån kanske, kan det väl knappast bestridas, att de många och långa läxorna blivit en arbetsbörda, under vilken genomsnittseleven dignar. De grundliga kunskaper, som skolan strävar att ge barnen, äro därför intet glädjeämne för hemmen utan snarare en källa till bekymmer. Hur man skall rädda barnen från överansträngning är därför en aktuell fråga, som emellertid här ses från olika synpunkter.

En övertygad och ivrig motståndare till läxplugg är fru Agnes Ingelman, som anser att största delen av hemarbetet skulle kunna utföras i skolan.

»Som det nu är», säger hon, »tillbringa barnen mer än halva dagen i skolan, och hemkomna sätta de sig straxt efter middagen vid läxböckerna, där de i regel äro selsatta hela kvällen. Bara ett sådant system med ansträngande intelligensarbete omedelbart efter dagens kraftigaste måltid strider ju mot hygienens enklaste krav. Man ger barnen en arbetsbörda långt större än vad de allra flesta vuxna skulle rå med och i deras ömtåligaste år — övergångsåldern — låter man dem under andlig kraftansträngning föra ett osunt stillasittande liv, som få av dem gå friska och starka igenom och som för de flesta blir en fysisk och psykisk kraftförlust för flera år framåt.

En skola med rörligt schema, som ger barnen tillfälle till självverksamhet och — varför inte — också till självständig läxläsning under lärares övervakning, det är ett krav och ett önskemål, som växer allt starkare under nuvarande skoltryck. De resultat, som redan vunnits på denna väg, visa också, att man kan bibringa barnen samma kunskaper, på betydligt kortare tid än med det nuvarande systemet, som innebär ett ödslande med barnens både tid och krafter.»

Advokaten, friherrinnan Rut Stjernstedt, anser också, att läxornas antal bör reduceras, särskilt på högre stadiet, där hemuppgifter och hemskrivningar nu ta ungdomens hela tid i anspråk och så ofta inkräkta även på söndagarna, då de unga så väl behöfve vila ut eller ha en uppfriskande idrottsdag. »Den största svårigheten är», menar hon, »att ungdomen inte som de vuxna har begränsad arbetstid, de känna sig aldrig lediga, ty det är alltid någon uppgift eller något självstudium att syssla med. Så paradoxalt det än låter, skulle jag vilja säga, att det är en olycka för ungdomen med alla dessa utmärkta lärarkrafter, som var och en i sin stad vill fånga deras intresse för sitt ämne och skärpa kraven på kunskaper.

Men naturligtvis kan skolan under nuvarande förhållanden ingenting göra. Vad vi behöva är en reform, som begränsar kurserna och reducerar mångläsningen. Och en sådan reform får inte uppskjutas, tills ungdomen redan är förstörd och uttröttad. Talet om överansträngning har visserligen retat många och hur ofta slås det bort med ett: »Se på dessa friska gymnaster och åttondeklassister, som jazza och gå på bio eller ta pris i idrottstävlingar och ändå hinna sina kurser.» Faran för överansträng-

Överansträngningen i skolorna är i tusentals hem ett aktuellt spörsmål, i vilket här några intressanta synpunkter framläggas av representanter både för hemmen och skolan.

ning och dess än farligare följder, som visa sig bl. a. i arbetslust vid skoltidens slut, är för stor för att man skall vänta på alltför slående symptom, innan man gör något för att avhjälpa den.

Mångläseriet och de långa kurserna få också sin kritik av arkitekt Ivar Callmander, som skriver:

Ett hejdlöst mångläseri, ett fullproppande av alla slags kunskaper, som om det gällde att av ungdomarne skapa vandrande konversationslexikon, i stället för nyt-

Initialer och karaktärstydare.

TILL IDUNS TÄVLAN »INITIALER och karaktärstydare», som alltjämt står öppen, har »Skogis-fru» skaldat igenom nästan hela alfabetet. Här några lyckade prov:

Beckasinens beskyddare Bengt Berg — buskablyg baddare.

Paul U. Bergström — pålsar, ulstrar, barnkläder. Harriet Bosse har blixturnéer.

Gamle ceremoniose Gustaf Cederström, genialisk Carla-målare.

Gösta Ekman gör erövringar.

Damernas förtjusning, diktens förtrogne Daniel Fallström.

John Forsell — »Julias» furste.

Simon Gate som gjort svenska glasets succés gränslös.

Karl Gerhard — »kul gosse» — kulminerar genom kikarens glas.

Isac Grünewald — ilsket gruffande ignorerar gamla idylliska genrebilder.

Jenny Hasselqvist jazzar harmoniskt.

Per Alb. Hansson påskyndar avrustningen hänsynslöst.

Sven Hedin — Sveriges härold — sett Himalayas snötäckta höjder.

Verner v. Heidenstam, versens värdige härskare. Sam. Hübinette som helbrägdagör släktets halsåkomor.

Ellen Key en kämpande, energisk kvinna.

Sven Kjellström, stor konsertgivare.

Selma Lagerlöf snillets lagerkrönta sagoberätter-ska lovsjunges.

Anna Lindhagen anbefaller livligt andra lagar.

Carl Malmsten — charmanta möbler.

Harry Persson — hårda perser.

W. Petterson-Berger vid pianots »Böljebyvals».

Prins Wilhelm — poetisk vandringsman.

Axel Ringvall — allmänhetens rolighetsminister.

Josef Sachs — justerar storkovan.

Maja Sjöström monterat Stadshuset med smak.

Ej skriver Einar Smith endast snillrikt.

Wilhelm Stenhammar vid Steinwayflygeln.

Alma Söderhjelm alltid stridslysten.

Tora Teje — Thalias tragik.

Katherine Tingley — känd teosof — krossar tillvarons kitsliga teorier.

Marcus Wallenberg manövrerar villigt med valutan.

»Skogis-fru.»

Flera initialtydarverk äro välkomna.

Böcker efter eget val till ett belopp av 15 kr. blir priset åt segervinnaren.

tiga, levande människor, så ter sig den nutida svenska skolan.

När 14-åringar få 4 timmars provskrivning på isländsk litteratur, när 15-åringar få skriva uppsats om »den danske Bonden under Stavnsbaandet» eller hålla föredrag om Orvar Odd, då måste man undra, om ej lärdomshögfärdens skyggglappar hindra pedagogerna att se, hur det verkliga livet, pulserar omkring dem, på dem ställer helt andra krav.

Skolan borde vara en skola, som gör skäl för namnet, ej en betygssättande plugginrättning, utan en anstalt, där goda, nyttiga medborgare utbildas, där bildningen ej endast blir »det man har kvar då man glömt vad man läst» utan kunskaperna ge en fast grund, som hjälpa en i kampen för tillvaron så svår och bitter den nu gestaltar sig.

En helt annan skola än nu, med färre ämnen — specialämnen flyttas till fack- och högskolor, de få där det rätta intresset — där större utrymme gives åt språken, isynnerhet åt att lära tala dem, så att man ej som nu står där hjälplös med sina skolkunskaper, första gången på utländsk botten. Att kunna konjunktiv hjälper ingen att tala franska!

Hemläxor böra, om ej alldeles slopas, så dock inskränkas. Skolan bör i större utsträckning än nu ägna sig åt inlärande, och ej endast förhörande. Hemmen böra ej som nu betungas med vad som rätteligen borde kunna inläras bättre på timmarna. Hemarbetet borde utgöras av fria studier i av eleverna själva, med hjälp av lärare och föräldrar valda arbeten. Undervisningen bör vara avsedd att utveckla individen, ej att stöpa alla i samma kunskapsform.

En anpassning efter verkliga livets krav, en ny sorts skola, ägnad att skapa dugliga vakna medborgare, ej bleka läxpluggare!»

»Faran för överansträngning ligger mindre i långa läxor än i för många», menar dr. Henning Wijkmark — författaren till den berömda boken om Samuel Ödmann — med stöd av många års erfarenhet som lärare vid Nya Elementarskolan och andra Stockholmskolor. Han tillmäter också självstudierna en stor betydelse.

»Det är de många kunskapskraven i olika ämnen, olika disciplin och olika lärarkrafter efter varandra under dagens lopp som tröttnar», säger han. »Ge gärna långa läxor och håll på, att de skola läras ordentligt — det väcker och skärper plikt känslan — men undvik läxor i för många ämnen samma dag. Låt vidare undervisningen läggas så, att eleverna få tillfälle till självstudie i något parti av ämnet, som kan tänkas intressera dem personligen. Ett sådant specialstudium ger dem vanligen djupare uppfattning av ämnet och väcker deras intresse på ett sätt, som gör självstudier nas möda till ett nöje. Åtminstone är det min erfarenhet, då jag låtit pojkar i tredje och fjärde ringarna på egen hand utarbeta uppsatser i kyrkohistoriska ämnen. Och låt oss till sist inte glömma, att faran av att klema med barn är minst lika stor som faran att överanstränga dem.»

Bästa garnkvaliteter, äkta färger, omsorgsfullt arbete, konstnärlig känsla karaktäriserar våra vävnader.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29 STOCKHOLM

Riks 115 66
Norr 160 55

BLAND JULENS SKÖNLITTERÄRA nyheter finnes en, som utan gensägelse förtjänar samma rangplats som den dess författarinna själv redan nått, nämligen den att vara hors concours. Det är Selma Lagerlöfs nya Värmlandsroman, »Charlotte Löwenskiöld». (Bonniers) Det är en bok, som för sina vackra känslor skall förtjänar att älskas och kommer att bli älskad. Här har vår ungdoms Selma Lagerlöf kommit tillbaka till oss; unga och gamla hylla vi henne med vördnad. Jag frågade en sällsynt klarsynt kvinna, vad hon tyckte om boken. Hon svarade med en motfråga, i det hon visade på dess baksida, där författarinnans sammanlagt i över en million ex. utgivna verk stå angivna: »Vad tror du», frågade hon »att alla dessa ljusa, vackra och goda tankar betyda för vårt folk?» Jag kunde ju endast svara: »Du har rätt. Hon är vår största författarinna, men kanske ligger hennes vackraste betydelse på ett annat plan, — på ett högre än det estetiska.»

Ett av julens ståtligaste bokverk är: »Målningar, Akvareller, Teckningar» av prins Eugen med text av Georg Pauli. (Bonnier) Det är en volym i folio med en överväldigande mängd reproduktioner av prinsens verk, därav en stor del i färg. Det är Kemigrafiska A. B. Bengt Silfversparre som har hedern av de genomgående sällsynt förnäma reproduktionerna, vilka utan tvivel måste betecknas såsom tillhörande de i vårt land bäst utförda. Det är en njutning att blad för blad genomgå det rika galleriet, att återse så många bilder, vilka sedan länge blivit oss kära vänner och att fröjdas åt allt det nya. Bilderna äro införda i kronologisk ordning, varför konstnärens inre utvecklingshistoria även utan någon välvillig pekpinne borde kunna följas. Fråga vore också om icke möjligen reproduktionerna av prinsens diskreta, klara, fast drömfyllda konst skulle ha gjort sig ännu bättre fristående och utan den nu föreliggande texten. Georg Paulis essay är visserligen synnerligen välskriven och vederhäftig, såsom varit att förvänta, men jag kan icke (i motsats kanske mot andra) finna att den fullt »går ihop» med bildmaterialet — hela den typografiska anordningen i boken ger i övrigt ett intryck som vore bilderna till för textens skull och inte tvärtom. Men hur som helst, boken är utmärkt vacker, säkert ett av de förnämligaste praktverk, som på senare åren utgivits i Sverige; den kommer att som julklapp göra sig förträffligt.

För den av naturvetenskap intresserade ungdomen — och den är talrik i Linnés land — skulle jag vilja föreslå såsom en mycket lämplig julklapp Ivar Trägårdhs nya bok, »Biologiska Skisser» (Norstedt). Denna framstående popularisators arbeten utmärka sig för modernitet, vederhäftighet och en ytterst lättfattlig framställning, även i de mest invecklade och lärda spörsmål. Samma omdöme kunde även fällas i fråga om Ivar Bromans samtidigt utkomna »Biologiska Kåserier» (Gleerup), dock med det tillägget att nu föreliggande artiklar antag-

ligen torde erfordra något högre förkunskaper för att rätt kunna smältas.

Bland klassiska svenska verk, som i dessa dagar på nytt kommit till heders, ber jag få framhålla C. J. L. Almquists »Folk-livsberättelser», med akvareller och teckningar av Kurt Jungstedt samt Strindbergs »Röda Rummet båda med delvis färglagda illustrationer av Arvid Fougstedt (Bonniers) — De äro synnerligen lämpliga julgåvor till medlemmar av en yngre generation, som oftast endast känner »Skällnora kvarn» och Falk i »Röda Rummet» par renommé.

En liten bok som särskilt i våra kuststäder är förtjänt av spridning och begrundan är Nordahl Griegs »Skeppet går vidare» i utmärkt översättning av Curt Berg (Bonniers). Det är en livfull men dyster bok, som handlar om de flytande helveten, som kallas moderna lastångare. Men ehuru målningen är fruktansvärd, är den tyvärr sann. Varje skandinavisk sjökaptan eller konsulattjänsteman måste erkänna att i boken finnas inga överdrifter. Det säges att författaren är mycket ung. I så fall är hans blick för verkligheten förvånande skarp. Nu ligger framför honom livet och de omätliga vidderna. Men hans ansvar är stort, ty han har undfått mycket. Gunnel Holzhausen är ingen debutant. Hon har tidigare visat sig besitta en smidig talang med god stil och hon ser med egna ögon. Hennes julbok »Skånska Noveller» (Bonniers) visar såväl i valet av ämne som även i dess behandling att hon har gått i skola hos en hos oss på det stora hela oförtjänt under-skattad mästare, Herman Bang. Men hon har lyckligtvis inte imiterat hans svaghet, — hennes stil är fri från nervositet, och lyckligtvis skattar hon icke heller till

den Bangska melankolien. »Vinterkvarter» handlar om ett cirkussällskaps under flera år upprepade vintervistelse på en förmögen bondgård i Skåne. Uppslaget är onekligen lyckat. Kontrastverkan mellan de sävliga skåningarna och det från alla håll sammanrafsade bandet lämnar ju tillfälle till förvecklingar av olika slag. För ett annat författarlynne skulle det antagligen hava varit lockande att tillspetsa konflikterna, nu flyter det hela lugnt och stillsamt, det blir till idyll där man väntat på ett drama, som inte kom. Gunnel Holzhausen förefaller mig som en av de mera lovande av våra kvinnliga noveller — åtminstone av dem som jag har läst.

Erita von Horn, som ju har mött en för ett fruntimmer osedvanlig framgång som dramatisk författarinna, har förvisso icke uppnått denna seger utan obestridda litterära förtjänster. Dit höra i främsta rummet uppfinningsförmåga och gestaltningstalent. På senare åren har hon försökt sig som novellist ehuru knappast med samma framgång. Men hennes nya bok »Hennes nåd Översten» är ett obestriddigt framsteg. Samma goda egenskaper, som karakteriserat hennes dramatik återfinnes här, särskilt i den första berättelsen, som bär bokens titel. Det är förvånande att författarinnan icke använde detta utmärkta stoff för dramatisk behandling. Hon skulle kanske därav hava lyckats åstadkomma en komedi av mindre vanliga mått. Nu har hon i stället gjort en läsbar och underhållande berättelse, den lider dock av ett glanslöst och ofta slarvigt språk, som stundom verkar störande. Den senare berättelsen, som behandlar fallet Hedvig Taube, är betydligt underlägsen den förra.

En julklapp till den svenska ungdomen, både vacker och tilltalande, är Oswald Kyulenstiernas nya Carl XII:s-bok. (Norstedt) Nyare tiders forskningar och rön angående denna gåtfulla gestalt hava numera bragt oss hans personlighet närmare, och författaren har med ledning därav omarbetat sin tidigare uppfattning. Det har varit av stor betydelse för författaren att vid sarkofagens öppnande ha fått stå ansikte mot ansikte med den man, som synbarligen varit hans ungdoms dröm och förblivit hans mandoms patos. I våra avrustningstider kan man knappast säga att Carl XII:s-gestalten är vidare modern, men min tro är att han »står sig». Den som skriver dessa rader gick en dag med en turk i Stambul. Plötsligt drog han mig i armen och pekade på en moské. »Därinne» viskade han med djup vördnad i rösten, »ligger den där viziren, som fick en örfil av er Carl XII». »Vad hette han» frågade jag. »Ja det minns jag inte». Carl XII:s gåta kommer nog ännu att i århundraden förbli ett tvistefrå, hat, förakt, och gränslös dyrkan komma som hittills att liksom vågor, vilka år efter år stänka upp mot en klippa, att bölja kring hans minne, men glömd blir han inte. Bland de drabanter som i våra dagar stå på vakt kring Järnhuvudets fantom är säkert Oswald Kyulenstierna en av de ärligast troende.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Fadren har sänt sin Son till att vara världens Frälsare. I Joh. 4: 14.

Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en, som tror på honom skall icke förgås, utan hava evigt liv.

Joh. Ev. 3: 10.

Hans namn skall vara: Underbar i råd, väldig Gud, evig Fader, Fridsfurste. På Hans skuldror skall herradömet vila. Jesaja 9: 6.

Ett ljus skall gå upp — för att skina över dem, som sitta i mörker och dödsskugga och så styra våra fötter in på fridens väg. Lukas 1: 78—79.

Herren skall vara ditt eviga ljus.

Psalm 60: 19.

Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer och Herrens härlighet går upp över dig. Jesaja 60: 1.

Han har kommit och förkunnat det glada budskapet om Frid för Eder. Efeser br. 2: 17.

Herren av himlen är kommen till jorden

Enfödde Sonen är människa vorden;

Gud har fullbordat profetiska orden:

Född är oss Frälsaren. Israels tröst.

Än faller mörker med skuggor så tunga

Över oss alla, båd' gamla och unga;

Dock blir det ljus och vid julen vi sjunga,

Sjunga om Jesus, om frälsningens dag.

Envar sitt eget gasverk!

sprit, utan pumpning. OBS.! Ljudlös och absolut luktfri.
Regeringsgatan 52 Tel.: 64, 217 93.

För mindre än **5 ÖRE I TIMMEN** kan man hela året baka, steka och koka maten och den kalla årstiden också uppvärma rummen och har således även **Envar sin egen värmeapparat** i »Bes», som brinner med fotogen, men utan veke, utan epokgörande uppfinning. Hälften av vanliga kostnaden.

BESKOMPANIET A/B

N. 208, 86 54.

Stockholm

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

MI WOLLIN.
F. Nordenskjöld, Stockholm.
Änka efter majoren och fängelsedirektören A. Wollin.
75 år den 29 december.

EMMA BÄCK.
F. Jakobsson, Aspeboda. Änka efter kyrkoherden August Bäck.
70 år den 28 december.

JOHANNA GEHLIN.
F. Malmgren, Stockholm. Änka efter disponenten John Gehlin, Norrköping.
70 år den 28 december.

ULLA BERNER.
F. Ericson, Österhaninge. Maka till kyrkoherden S. Berner.
70 år den 29 december.

ANNA ROSENMÜLLER.
F. Schwartz, Tyllinge. Maka till godsägaren S. G. Duwall-Rosenmüller.
65 år den 28 december.

GERTRUD DAHLIN.
F. Lidman, Stockholm. Maka till marinöverkommisariern J. E. Dahlin.
65 år den 31 december.

EMMA WIGH.
Fröken, Jönköping. Förståndarinna för Jönköpings Västra Arbetsstuga m. m.
60 år den 22 december.

SIGNE CARLESON.
F. Tillberg, Husbygård, Bettna. Maka till majoren Baltzar Carleson
60 år den 25 december.

MATTI af GEIJERSTAM.
F. Benedictson, Stockholm. Änka efter sekreteraren i K. Patentverket Karl af Geijerstam.
60 år den 26 december.

ANNA KRUSE.
F. Lilienberg, Trantorps, Rosenhalm. Maka till godsägaren L. M. Kruse.
55 år den 25 december.

GUNDBORG NATT OCH DAG.
F. Freidenfelt, Vänersborg. Maka till översten Ake A:son Natt och Dag.
55 år den 29 december.

TEKLA ENGE.
F. Sandström, Överkalix. Maka till kyrkoherden i Överkalix L. E. Enge.
50 år den 29 december.

EMMA ÖHMAN †.
F. Lemon, Stockholm. Änka efter grosshandlaren Eric Öhman. F. d. direktis för hemmet för gamla tjänarinnor.
* 1836, † den 13 december.

MARIA SÖDERSTRÖM †.
F. König, Stockholm. Änka efter grosshandlaren och riksdagsmannen C. Chr. Söderström.
* 1843, † den 6 december.

KLARA GUSTAFSON †.
F. Rosengren, Linköping. Änka efter kyrkoherden i Höreda och Mellby, prosten C. P. Gustafson.
* 1845, † den 24 november.

KRISTINA ARESKOGH †.
Fru, Söderhamn. Maka till grosshandlaren Theodor Areskog.
* 1849, † den 12 november.

BEDA LINDWALL †.
F. Reuterskiöld, Söderköping. Änka efter vice konsuln A. W. G. Lindwall.
* 1850, † den 28 november.

MARIA ANDERSSON †.
F. Friedleiffer, Örebro. Änka efter bankkassören J. G. Andersson, Vadstena.
* 1851, † den 3 november.

HILMA FRISK †.
F. Palmborg, Stockholm. Änka efter grosshandlaren och riksdagsmannen E. Frisk, Hudiksvall.
* 1852, † den 12 november.

ANNA WENNBERG †.
F. Lindman, Alsta gård, Gnesta. Änka efter häradshövdingen C. G. Wennberg.
* 1855, † den 2 december.

RUMFORD

"Visst lyckades sockerkakan
— jag använde ju Rumford!"

RUMFORD

M O S T E R M E T H U S A L E M

EN GANG FÖR LÄNGESEN, PÅ DEN tiden när man ännu bad till jungfru Maria och helgonen, fanns det en gumma som var så gammal så att hon var äldre än alla andra gamla gummor. Hon hette Katarina men alla kallade henne för Moster Kitta, för det fanns inte så värst många som hon inte kunde ha varit moster till, vad åldern beträffar, och hon hade känt allas föräldrar och varit god vän med dem, om de nu annars var sådana så att en hygglig mänska kunde vara god vän med dem.

Hon hade en liten stuga i en skogsbacke och hon tyckte att det var riktigt synd att hon så sällan fick vara hemma, för det var ett sådant trevligt ställe, men hon var nästan alltid borta och hjälpte andra med allehanda. Och om man bad henne komma och hjälpa till med en sak, så gjorde hon sju, och prantade sen noga i en hur man skulle bära sig åt med den åttonde. Det var alldeles ett behov för henne att vara andra till hjälp, och hon hade också en rent besynnerlig förmåga att se och förstå vad det behövdes hjälp. Hon kunde liksom se tvärs igenom de tjockaste träskostövlarna om strumporna behövde lagas.

Hon var också alldeles utmärkt duktig i alla slags sysslor, men ju äldre hon blev dess mer började hon övergå till att syssla med att sköta små barn och gamla sjuklingar. Och till sist var det nästan som om hon inte hade haft riktigt samma intresse som förr för folk som var i sina bästa år och inte hade några krämpor. Men så betraktade hon i stället alla människor nästan som barn tills de började bli så där bortemot femtio år. Då fick hon ju lov medge att de var något så när fullvuxna och då blev hon liksom lite smått skygg för dem. Det var liksom om hon trodde att de var så ofantligt mycket duktigare och förståndigare än hon hade varit vid deras ålder, och hon trodde att de tyckte att hon var enfaldig och utgammal och onyttig. Men hade de bara väl

hunnit över femtio år, så ansåg hon att de började bli gamla och behövde vara rädda om sig och pysslas om, och då försvann hennes skygghet genast. Hon fick också pyssla om barn och sjuklingar så mycket hon nånsin hann med, och till sist var det rent av som om folk hade trott att deras nyfödda barn inte skulle kunna bli riktigt bra och duktiga och rättskaffens människor om inte moster Kitta helst hade varit med när de kom till världen, eller åtminstone någon gång hade handskats med dem när de kom till världen, eller åtminstone någon gång hade handskats med dem när de var små, och att de døde inte skulle få riktigt den rätta ron i graven om det inte var hon som lade igen deras ögonlock, eller åtminstone på något sätt var med när de skulle i jorden.

Hur gammal moster Kitta egentligen var visste hon inte själv, och då kunde ju inte rätt gärna någon annan veta det heller, och inte visste någon var hon var född eller vad hennes föräldrar var för några, för hon var ett hittebarn. Men en gång på ett stort gille där hon var med och stod för matlagningen, sade värden till henne på skämt: »Du Kitta som är så gammal, du var väl med på Methusalems tid och minns väl honom rätt bra.» Då skrattade folk, men moster Kitta visste inte om det inte var synd att skämta med en person som stod omtalad i bibeln, men så såg hon att prästen också skrattade gott, och då tog hon på sig en illfundig min och svarade: »Ack ja, visst måtte jag väl minnas honom, vi var barnsvänner och till och med lite släkt på långt håll. Det var en sån särskilt präktig och trevlig mänska, det var riktigt synd att han skulle gå bort så där i förtid i sina bästa år.» »Jaså var ni släkt också», sade värden, »ja, jag har aldrig vetat vad du hette i släktnamn, men då får jag väl hädanefter kalla dig moster Methusalem i stället för bara moster Kitta, eftersom du är av så förnäm släkt.» Och från den stunden kallade alla henne för moster Methusalem.

Men när så folk i en mansålder eller så där ungefär hade skämtat med henne för hennes ålder, så började hon själv tycka att det var konstigt att hon var så gammal och ändå så kry. Då hände det sig att sockenskomakaren dog, och det blev tal om vem man skulle få i stället. Och en gång när det talades om den saken och moster Methusalem var med, så sade sockenskräddaren till henne: »Tycker du inte, moster Methusalem, att du börjar på att bli någorlunda giftasvuxen nu? Jag vet en karl som jag tycker skulle passa bra till man åt dig. Det är Jerusalems skomakare, eller Den vandrande juden kallas han visst också. Han är väl förstås rätt så mycket yngre än du, men ni är väl lika seglivade bägge, så ni kunde ändå hinna att va gifta rätt många hundra år. Och så kunde han slå sig ner här, så behövde vi inte grubbla på var vi ska få en sockenskomakare ifrån, och jag tycker han skulle snart va trött på att flacka kring på det där viset som en annan vandrande gesäll, han har ju ändå en gång varit sin egen och haft verkstad i Jerusalem och halvsulat åt både landshövdingen och översteprästen.»

Moster Methusalem skrattade, men ef-

teråt började skämtet göra henne funder-sam. Det var ju i alla fall inte bara egen-domligt utan nästan onaturligt att hon hade levat så länge och likaväl levde ännu. Och hon började undra om det kanske kunde vara på något liknande sätt med henne som med Jerusalems skomakare, han som måste vandra omkring till den yttersta dagen utan att få dö, därför att han hade hånat Frälsaren i hans nöd. Någon sådan ryslig synd hade hon då inte begått, det var hon rätt säker på. Men eftersom detta jordelivet var en skola och en förberedelse och en övning, så var det kanske så, att varje mänska skulle göra ett visst mått av goda gärningar innan hon fick dö; inte så att hon skulle göra Vår Herre en tjänst med det, utan bara för att visa att hon kunde och hade den goda viljan, liksom barnen i skolan skulle lösa räkneuppgifter fastän läraren på förhand visste lösningen och inte behövde deras hjälp. Och nu hade hon, stackars sjäpa, inte hunnit med sitt, fast hon hade haft så många år på sig och fast hon alltid hade stigit opp tidigt om mornarna och alltid hade haft brått, utan här fick hon gå kvar på jorden som ett gammalt spektakel. Och kanske skulle hon inte ens bli färdig till den yttersta dagen, och hur skulle det då gå? När barnen i skolan inte hann med vad de skulle under lästimmarna, så fick de sitta efter, men på den yttersta dagen skulle ju denna jorden förstöras, och vart skulle hon då ta vägen med sitt försummade arbete?

Detta oroade henne mycket, och hon blev ännu ivrigare med att hjälpa och vara till nytta, och för första gången i sitt liv tänkte hon på att hon på det viset också gagnade sig själv. En gång vaknade hon mitt i natten, och så fort hon blev vaken började hon tänka på hur mycket hon ännu kunde ha igen att göra här på jorden. Det var månsken, och hon tyckte

(Forts. sid. 1382.)

I Klara kyrka i Stockholm sammanvigdes lördagen den 5 december civilingenjören Gösta Hall och fröken Elsa Olin, dotter till förste livmedikus C. O. Olin och hans maka född Lundeberg.

Bröllop firades tisdagen den 8 december mellan ingenjören Bruno Alm och fröken Alcy Leijon, dotter till verkst. direktören i Stockholms-Tidningen A.-B. F. Em. Leijon och hans maka född Baertling.

Landwirtschaftliche Frauenschule, "Lehrgut Lindenhof"

Lehrgut Lindenhof
Post Wohldorf, Bezirk Hamburg

erstrebt die Ausbildung von gebildeten jungen Mädchen in Haushalt, Gärtnerei, Geflügelzucht u. Landwirtschaft unter Leitung bewährter Fachkräfte. Modern eingerichtetes Lehrgut von 500 Morgen in selten schöner Lage an grossem See nahe Hamburg. Heranziehung der Schülerinnen zu allen praktischen Arbeiten des Gutsbetriebes und der grossen Gutsgärtnerei. Prospekt auf Wunsch.

SELMA LAGERLÖFS NYA FILM

Selma Lagerlöfs till filmen överflyttade roman *Jerusalem* första delen *Ingemarsarvet* och sedermera kommer turen till hans handling är i största korthet: Ingemar (Lars Hansson) rika Barbro (Jenny Hasselqvist) och i hemgift få pengar dock olyckligt. Redan på bröllopsdagen säger brudgummen småningom mer intagen av henne men under omständigheter med en annans olycka och att det är Ingemars plikt att men kommer bundenheten vid torvan såsom skarp motsats tändande predikan en del av befolkningen besluter sälja al

De tre vise männen på väg till Betelehem. Historisk bild som bland en del övriga dylika visar skeden från Palestina i forna tider.

Ingemar (Lars Hansson) och Barbro (Jenny Hasselqvist) på deras bröllopsdag.

Barbro (Jenny Hasselqvist) hemma vid vävstolen.

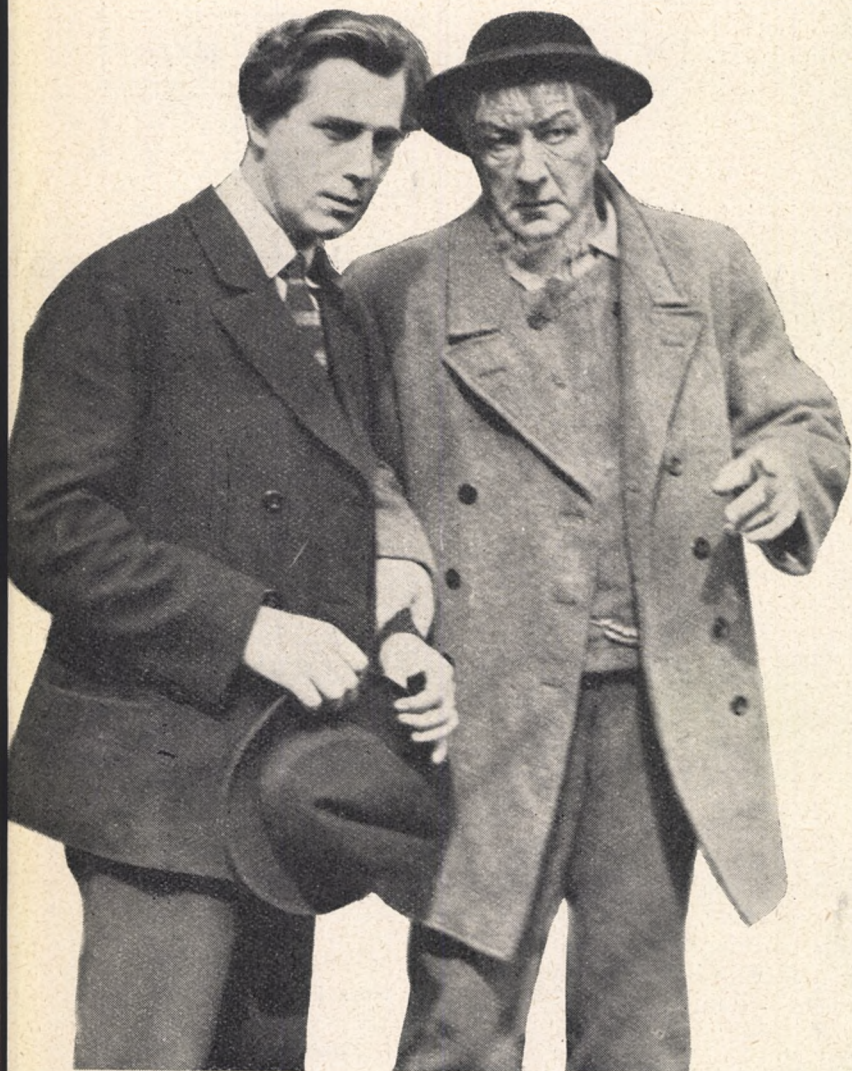
Gertrud (Mona Mårtensson) hemma vid orgeln.

Gertrud (Mona Mårtensson) träffas av solstyggn vid Klagomuren i Jerusalem och bäres bort av en medlem ur den svenska Jerusalemskolonien.

SVENSKARNA I JERUSALEM

nu färdig och får sin premiär anandag jul i Stockholm. Då uppföres andra delen Till Österland. Ur bägge filmerna visas här ett antal bilder. Filsviker sin älskade Gertrud (Mona Mårtensson) för att gifta sig med den rädda Ingemarsgården med. Ingemars och Barbro's äktenskap utvecklar sig någon hängivenhet kan Barbro ej vänta sig. Halvt motvilligt blir han dock som göra att just då de funnit varandra inse makarna att deras lycka köpts göra den orätt han gjort Gertrud. Han vallfärdar med till Jerusalem. I filmmänniskans mera andliga strävanden representerade av Helgum genom vars ad de äga och utvandra till det heliga landet. Med dessa följer Gertrud.

Ingemar (Lars Hansson) och Stark-Anders (Ivan Hedqvist).

Ingemar (Lars Hansson) uppsöker på sin bröllopsdag ensamheten.

Väckelsepredikanten Helgum bland sina trogna i Dalarna.

Gertrud (Mona Mårtensson) i Emaus där hon tyckt sig i en vision se Messias.

Ingemar (Lars Hansson) och Gertrud (Mona Mårtensson) i Jerusalem.

Vackra händer trots köksbestyren

Varje husmoder, som lägger sig vinn om att själv utan hjälp ställa och styra i sitt hem kan ej undgå att utsätta sina händer för risker. Huru lätt uppstå ej sprickor, narighet, ömhet och rodnader i huden vid de dagliga köksbestyren? Därför bör också *Gahns Maniol* finnas i hemmet. Ty intet preparat har en mera välgörande och helande verkan på huden, vars åkommor effektivt förebyggas samtidigt som smidigheten och lenheten återkomma.

Namnet *GAHNS*
är en garanti för
förstklassigt fabrikat.

EVIG UNGDOM

beskäres ingen, men önskar Ni erhålla en frisk kropp bör Ni som daglig morgondryck använda det välsmakande

Radiolit-Fruksalt

som ersätter fruktdiet och ökar ämnesomsättningen samt motverkar fetma. På grund av sin sammansättning ett utmärkt medel mot förstoppning, olust och huvudvärk, reumatism ischias och gikt.

Glöm ej heller att övriga *RADIOLIT*-preparat *HUDCRÈME*, *TANDCRÈME*, *HÄR- och MUNVATTEN* m. fl. äro hjälpmedel vid en rationell

Skönhetsvård.

Apotekare R. Conradsons F. T. L., Nordmaling.

Kontor och lager i Stockholm Kungsgatan 35. Tel 1527.

Benger's Ribana

Underkläder

äro eleganta och praktiska samt synnerligen elastiska, varigenom de alltid bibehålla sin ursprungliga form även efter tvätt.

Två berömda värmländskor.

(Forts. fr. sid. 1374.)

Så reste en dag hennes pappa till Amerika. Detta togo vi med jämnmood, ty Maja var kvar. Men året efter kom det bud, att mamman med flickan och pojken skulle resa över också. Då blev sorgen stor. Barnatårar torka emellertid, som ni veta, och det kom andra flickor i stället.

Årtionden svunno. Karlstad blev för oss alla ett minne blott. En dag läste vi i tidningarne, att en svensk sångerska slagit igenom i Amerika och till och med engagerats på den världsberömda Metropolitan — operan i New York. Hon hette Marie Sundelius enligt tidningarne. Vi läste detta men inte väckte det något större intresse precis. Det är väl någon av sotar Sundelius i Karlstad döttrar tänkte vi, ty han hade nu haft en tenor, som nästan tävlade med Arvid Ödman, tyckte Karlstadsborna åtminstone.

En dag fingo vi emellertid veta, att det var vår gamla Maja, vår ungdoms vän och lekkamrat, och då stockade sig rösten i halsen och hjärtat klappade hastigare.

Tidningarne bragte en dag meddelandet, att hon skulle komma hit och sjunga. En firad sångerska från världsoperan i New York, vad bryr hon sig om sina barndomsvenner tänkte dessa. Visserligen mötte de en firad primadonna, men kemiskt ren från primadonnalater, — samma enkla, anspråkslösa och muntra Maja, som vi mindes så väl från ungdomsåren.

Hon frågade mig en gång: minns du, Hugo, hur jag sjöng som barn? Innan jag hann formulera svaret, kom detta från min syster Gerda. Fruntimmer äro nu en gång för alla munvigare än vi. »När du sjöng Maja, då grät Hildegard». Hildegard hette min andra syster, och när hon grät, då måtte det väl varit eller hur?

Nu sitter Maja Sundberg, fru Maria Sundelius, här vid min högra sida och det är en egendomlig slump av ödet, att lotten fallit på mig din barndomsvän, att i detta gamla ärevärdiga sällskap bringa dig Värmländska Sällskapets hyllning.

Vi tacka dig därför, att du velat hedra vår fest med din närvaro, vi tacka dig för all den njutning du berett ditt gamla fosterland med din sångkonst, vi tacka dig därför, att du så varmt älskar din fädernebygd, vårt kära Värmland, vars tungomål du allt fortfarande bär på dina läppar, vi tacka dig därför, att du förblivit en äkta värmländska till sinne och håg.

Moster Methusalem.

(Forts. fr. sid. 1379.)

att hon såg någonting som rörde sig i månstrimman som föll in genom fönstret. Det kom emot henne, och när det kom nära, såg hon att det var Himladrottningen själv i sin gyllene krona och sin långa blåa

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonsskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Lediga platser 25 öre
å textsida. Bestämd plats Plattsökande 35 öre
20 % förhöjning. Pensionat-, Skol- & Diverseannonser ...

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan
Helt år 17:— Helt år 15:—
Halvt år 9:— Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 Kvartal 4:25

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptigivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

LIV
FÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

STOCKHOLM

Sveriges äldsta, redan från början av de försäkrade allena ägda livförsäkringsbolag.

Låga premier

Höga premieåterbärningar
och vinster

Grundfast soliditet

Ansv.sum. 120,000,000 kr.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaaffärer.

Ensamförsäljare:

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

BLOMSTER hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vass

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar

Säg det med Blommor!

SOM MAN BÄDDAR
FÅR MAN LIGGA

SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjädrrenseri
GÖTEBORG.

Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängklädersaffär.

**NISSENS
BRÖSTKARAMELLER**

osvikligt medel mot
hosta och heshet.

Hushållshandskar

6—6½—7—7½—8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti Humana priser. Förstklassigt parfymeri med tolett- o. tekniska artiklar 10% extra rab

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn, av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

GLORY TANDCRÈME

mantel som släpade på månljuset som om det hade varit en trappa och med Jesusbarnet på armen och med sitt majestätiska och ändå så milda uttryck i ansiktet.

»Min snälla Katarina», sade hon (och moster Methusalem blev nästan häpen, för hon hade hållit på att glömma att hon hette någonting annat än sitt löjlige öknamn) »visst har du gjort ditt, och mer än det, och för länge sen, och jag har tänkt i så många år att jag skulle hämta upp dig till mig, men du var till så mycken nytta på jorden, och där har varit så besvärligt på sista tiden. Men nu skall du få lämna detta jordiska precis när du själv tycker att det passar dig bäst; du behöver bara lägga dig ner och tänka 'nu vill jag dö', och din död skall bli lätt och ljuvlig.» Så steg hon åter upp mot himlen, men innan hon försvann, vände hon sig om och nickade och sade: »Och välkommen när du vill komma», och barnet på hennes arm tittade upp över hennes skuldra och sträckte ut sin lilla hand och vinkade åt moster Methusalem.

När moster Methusalem hörde detta, så trodde hon först att hon skulle dö av bara glädje. Men när hon kom till sig lite, så tänkte hon: »Det var då väl att jag inte dog nu, för i morgon eller övermorgon eller så ska jag ju till Östratorpet, för hon väntar ju ett barn, och där får jag nog lov att vara hela veckan, för hon har ju ingen annan som kan hjälpa henne. Och i nästa vecka ska jag ju till Sunnansjö och lära dottern väva, det har jag lovat så länge fast det alltid har kommit något annat emellan, så nu kan jag inte svika längre. Men om hon är något så när läraktig, så kanske jag kan få tid att dö på måndag fjortondar, fast då får jag allt skynda mig bra.»

Men på lördagen innan den måndagen kom det bud att den gamla i Välje var sjuk och ville att moster Methusalem skulle komma dit, och då tyckte hon att hon kunde då rakt inte komma till Jungfru Maria och tala om att hon hade låtit Väljemoran, som själv alltid var så snäll mot sjuka, ligga på sitt plågoläger utan att försöka att vårda henne så gott hon förmodade. Och det blev en lång sjukdom, och långt innan det var över, så hade hon måst lova bort sig på en hel mängd håll. De bad så vackert, och hon tyckte så mycket om nästan alla människor, och ju mer hon tänkte på hur härligt hon skulle få det i himlen, dess mer synd tyckte hon det var om dem som skulle gå kvar i jämmerdalen, och så kunde hon inte säga nej, utan där traskade hon alltjämt omkring ur hus och i hus i hela trakten.

Till sist tänkte hon att det var inget annat att göra än att hon fick smyga sig bort så att ingen visste var hon fanns, och så lägga sig att dö ute i marken. Hon mindes en sommar för länge, länge sen, när hon hade gått igenom en svår sorg och hade kommit så långt att hon hade överunnit all bitterhet, men ändå tyckte att hon ville hellre dö än leva. Då hade hon en dag när hon var mycket trött, legat och bara sett upp i den blåa himlen tills det var som om hon alls inte fanns, och det inte fanns något annat än bara den blåa himlen. Och då hade hon tänkt att i en sådan stund skulle hon vilja dö. Och nu var det sommar igen, och det vackra vädret skulle nog fortvara, för det behövdes för skörden, och det hade ju varit dåliga år de två sista, och Vår Herre kunde säkert inte nännas annat än att ge gott väder nu, för annars skulle det gå rent galet med både folk och få.

Men så kom hon att tänka på vilken uppståndelse och undran det skulle bli när hon saknades, och hur man skulle få besvär med att leta efter henne, och hur

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruitsalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. Fruitsalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka Fruitsalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Drog- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK · STOCKHOLM

FÖRSTA VARDAGEN

i varje månad

BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader med daglig undervisningstid kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30:— per kurs

Eleverna få själva välja vilka plagg de vilja förfärdiga.

Obs.! Intet som helst köptvång är förenat med kursernas genomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm 1 Tel. K. 4000

Julens stora filmhändelse!

Premiären på INGMARSARVET

Den första av **Gustaf Molanders** två filmer efter Selma Lagerlöfs Jerusalem.

I huvudrollerna:

Lars Hanson, Jenny Hasselqvist, Mona Mårtenson, Märta Hallén, Ivan Hedqvist, Conrad Veidt m. fl.

Premiär annandag jull!

alla hennes vänner skulle sörja över att hon skulle få en sådan ond bråd död så att de inte fick säga farväl till henne, och allt sådant. Och så fick hon ge upp den tanken.

Till sist visste hon sig ingen annan råd än att tala om hur det var. Det gjorde hon en gång när en rik bondhustru, som inte var så värst snäll, kom och bad henne hjälpa till med någonting som hon mycket väl kunde göra själv. Men då blev den andra ond och sade: »Det är verkligen bra ogint av er moster. Har I traskat här på jorden i så många år, så kan I väl stanna några dar till för min skull; I har ju hela den långa evigheten på er att vila på sen.» Då tänkte moster Methusalem nästan bli ond hon också, men så tyckte hon att det passade sig inte för den som skulle dö så snart, och så såg hon bara lite illfundig ut och sade: »Det är inte värt du retar mig, för jag är en gammal illmarig rackarkäring, fast jag ser enfaldig och beskedlig ut, och det kunde hända att jag fick för mig att lägga mig och dö hos dig, och då fick du ett fasligt besvär». Men så lovade hon i alla fall att komma och hjälpa henne.

Men när hon hade lagt sig den kvällen, kunde hon inte sova utan låg och längtade bort från jorden. Hon låg och tittade på månskärnan som syntes genom fönstret, och då tyckte hon att den såg ut som en sådan där korgvagg som brukades på den tiden, och så tänkte hon halvt på skämt att det kanske verkligen var en vagg som Jesusbarnet låg i, och att när hon kom till himlen och om Jungfru Maria var riktigt nådig, så kanske hon kunde få lov att vaggas på den vaggan ett litet slag då och då.

Men Jungfru Maria hade sett hur moster Methusalem inte kunde komma iväg från jorden, och då hade hon beslutat att hitta på ett litet oskyldigt knep. Och bäst moster Methusalem låg där och tittade på månen, så såg hon någonting stort vitt, och innan hon visste ordet av så stod ängelen Gabriel vid hennes säng och sade: »Kära Kitta, jag har ett bud till dig från Jungfru Maria. Jesusbarnet har blivit lite krassligt, och nu undrar hon om du inte vill komma till henne och hjälpa henne att se till honom, för du kan ju så bra med småbarn.»

»Jovisst i all sin dar vill jag väl det», ropade hon och höll på att fara upp ur sängen med detsamma. Men Gabriel svepte in den lilla gumman i hennes täcke och tog henne på sina starka armar och flög i väg med henne med vingslag som susade som ett fjärran orgelbrus. Men knappt hade han tagit tre vingslag förrän moster Methusalem sade: »Jag är så orolig innan jag får se hur det är med honom. Käre ängel Gabriel, du flyger väl det allra fortaste du kan.»
SIGFRID LINDSTRÖM.

Som fru av stånd.

(Forts. fr. sid. 1373.)

stämde sig för ett dussin ljusstakar och bad att få dem snyggt och presentabelt paketerade till julklapp åt sin mamma. En god kund är också den litet överförfriskade gamle mannen av arbetartyp — han lallar och väljer en lång stund, men till sist blir det så köpt för flera kronor. I allmänhet äro herrarne de bästa kunderna, generösa, flotta och inte så omständliga som damerna. En bekant bankdirektör i staden besökte mitt stånd — heder åt en sådan kund!

Dessa chokladpraliner

äro verkliga läckerheter, som alla chokladvänner förstå att uppskatta som de bästa i sitt slag. De säljas såväl i eleganta förpackningar som i lös vikt. Kom i håg, att Cloetta är det svenska kvalitetsmärket.

Rena porer — hudens hälsa

Julen står för dörren

och i alla hem råder den stora brådskan före det stora lugnet. Det är en mängd olika saker, som skola köpas för att julen skall bli vad man väntar av den. Det gäller att icke glömma något.

Elfströms välkända Svavel-Tjärtvål med skyddsnamnet REPORIA är icke någon speciell julartikel. Den har en viktig mission att fylla varje dag året runt. Men den vill skänka trevnad och hälsa även under juldagarna. Glöm därför icke att köpa REPORIA-tvål och låt dess milda, förädlade svavel- och tjärsbstanser fortsätta sitt välgörande inflytande på Eder och alla familjemedlemmarnas hud och hy under juldagarna och allt framgent.

Kontrollant: professor L. Ramberg, Upsala.

Säljes överallt å 1 kr. pr st. (extra storl. - för badet - kr. 1: 50).

"REPORIA" är inreg. skyddsmärke för den äkta Elfströms Svavel-Tjärtvål. Begär REPORIA-Svavel-Tjärtvål.

Tag inga mindervärdiga efterapningar, som söka förvilla, genom en utstyrsel, snarlik Reporia-tvålen.

Schröders Jästmjöl

jäser fort och lämnar ingen bismak, även om ett bakverk tillrett med detta ätes ugnsvarmt. Nytt svenskt fabrikat.

No. 4711. Parfum *Tosca*

En förnäm Julpresent

När Karl XV dansade med bondflickan.

Det är bitande kallt om näsa, rygg och fötter, men marknadslivet blir allt livligare ju mer klockan närmar sig stängningsdags, och skräp vore det, om jag deserterade. Låt mig inspireras av fru Petterson, som är 79 år och stått på julmarknaden sedan 1872. Alltjämt är hon där, varje dag från 10 fm. till 8 em. Hon kan berätta om när både Karl XV och Oscar II besökte julmarknaden.

— Karl XV, det var en livad fyr, säger hon. Jag minns när han första gången kom ner på marknaden. Då hade jag karamellstånd vid Börshushörnet och jag minns hur

han stannade hos mig och bad mig bara plocka ner i en påse vad han pekade på och hålla räkning. Tänk, han köpte för 10 kronor, det var en till stilig karl, det. Ja, jag har dansat med honom också. Jag var 20 år och nyss kommen till Stockholm. Vi skulle gå ut och titta på dansen på Ladugårdsgärde, där också de kungliga voro. Så fick jag se en lång, stilig karl i uniform och han bjöd upp mig till en dans. Han var så artig och hygglig. Men tänk, när vi hade slutat, då fick jag höra av mina bekanta att jag dansat med kungen. Och jag som trodde det bara var

en vanlig gardist, fastän mycket stiligare, förstås. Han hade dansat med en bondflicka i bomullsklädning och vit sidenschalett. Men nu har man dansat ut balskorna — — — och nu kommer ingen kung på julmarknaden heller.

Klockan slår åtta i Storkyrkan och »Tyskan fyller i med sin bas». Det hörs inte inne i stadens brådslande varuhus, men för julmarknadens ståndspersoner förkunna de stilla slagen arbetsdagens slut — en tidsignal som bättre passar de gamla präktiga julmarknadsveteranerna än det moderna gong-gongande kontrolluret. E b e.

Ressällskap

Ung dam söker ressällskap till Paris med dam eller familj. Ref. fordras och gives. Svar märkt "Jan. ev. febr." Iduns red.

Iduns korrespondensklubb.

Jag är en fyrtioårig, ensam hemmansägare i Skåne, och jag äger utöver min lantegendom här en större kontant förmögenhet. Men trots detta går jag här så ensam och träffar endast dem, som jag på ett eller annat sätt kommer i beröring med i mitt arbete eller i affärer. Det är därför jag nu genom min gamla vän Idun, som så kärkommen kommer till mig varje vecka, frågar, om någon av dess läsare skulle vilja sända mig några rader till jul. Tänk så roligt, om någon förstående sände mig några rader, kanske bifogade av ett kort, som julhälsning. Jag är ju blott en människa, och om julen känner man det mera ensamt än annars.
Skåning.

Redovisning

Födelsedagen.

har emottagit följande bidrag:

Transp. Kr. 2,015:—	
B. H., Stockholm	10:—
Fru Lydia Hector, Gävle ..	10:—
Fru Malin Ullman, Stockholm	1:—
Ebba Streijffert, Spannarp	2:—
Fru Jenny Burman Sundsvall	2:—
Friherrinnan Thyra Hermelin, Bettna	2:—
Fröken L. Lindersköld, Stockholm	1:—
Ebba Larsson, Lund	4:—
Fru Ester Nordblom, Varberg	2:—
Fröken Hanna Bratt, Örebro	1:—
Fru Ellen Wendt, Löberöd	2:—
Birgit Wendt, Löberöd ..	1:—
Elin Ölander, Långshyttan	5:—
Fröken H. A., Landskrona	10:—
Fru Lisa Lindegren, Falckenberg	5:—
E. Reuterskiöld, Gävle ..	2:—
Doktorinnan B. Haglund, Ludvika	2:—
Fru Mathilda Eneroth, Lidingsö villastad	1:—
Frida P. Lindberg, Brooklyn, U. S. A. (1 dollar)	3:68
Fru Amalia Hjärne, Stockholm	1:—
Fru Anna Hedin, Stockholm	1:—
Fru Anna Johansson, Stockholm	5:—
A. H—t, Stockholm	5:—

Transp. Kr. 2,093:68

När Ni firar Er födelsedag, tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lycko-

Några TULO i en kopp med kokhet mjölk gör susen när man känner sig förkyld och hes och matt och frusen.
"Den lille halsläkaren"

Fyrtornets Konserver för smörgäsbordet rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS SARDINER, KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja. APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kvalitet. Tillse att "Fyrtornet" finnes.

Resans behag består uti att aldrig vara échaufferad, aldrig ha' migrän. »4711» är det angenämaste medel däremot.

4711 Eau de Cologne

dag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen". Hittills ha på detta sätt influtit över 1,000 kronor varför en god grundplåt glädjande nog redan finnes.

Mina blommor.

Det finnes väl intet, som så försköner ett hem, som blommor. De äro vackra och pryda sin plats antingen de fylla fönsterkarmen, stå spridda här och där på bord, stubbar eller pelare, stå samlade i blomsterhyllor eller hänga i amplar i taket.

Men ett fordras dock ovillkorligt — att de äro välvärdade. Inga vissna blad och torkade grenar, intet skräp på jorden i krukorna såsom t. ex. avfallna

blommor, tändstickor, aska och cigarrstumpar, inga möjliga krukor och kantslagna fat få förekomma och förtaga skönheten, som skall glädja öga och sinne. Jag läste en gång i en trädgårdsbok följande ord: "Rumsväxternas utseende är en tillförlitlig värdeutmätare på husmoderns ordningssinne. Väl värdade rumsväxter vittna om ordning, forete de åter ett skräpigt utseende, kan man nästan vara förvissad om, att det är klen beställt med ordningen i hemmet även i andra avseenden." — Detta är stränga men sanna ord och jag tänker alltid, då jag ser en tynande, vanvårdad krukväxt: Stackars lilla blomma, måtte du snart få vissna ned alldeles, då ej din

Väderleken och våra krämpor.

Före oväder

och vid väderleksombyten komma de plågsamma kännningarna av muskelreumatism, ischias, nervös huvudvärk och andra nervsmärtor. Varför då lida, när ett osvikligt botemedel finnes att tillgå i Globoid, som verkar snabbt och effektivt. Och likväl är det ofarligt. Ni kan använda Globoid utan minsta risk, ty det är absolut oskadligt för såväl hjärta som mage. Tabletternas ovala form underlättar deras intagande. De kunna längs en skära i varje tablett lätt brytas i halvtabletter, t. ex. vid dosering för barn.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flask.

GLOBOID

skönhet har kunnat vinna ömhet av din ägarinna!

Ofta får man höra någon säga, att hon ej förstår hur den eller den kan få sina blommor så vackra, "det hjälper ej vad jag gör med mina, så trivas de ej ändå". Jag tror mig veta hemligheten — det är kärlek som fattas — man skall älska sina blommor. Varm kärlek till allt vackert, gott och hjälpbehövande i livet lockar fram så mycket skönt, att säkert ej blommornas fina väsen är oemottagligt därför. Jag älskar mina blommor så innerligt, att de äro mina förtrogna vänner. Känner jag en sorg, som jag ej vill betunga någon annan med, då går jag in i mitt blomsterrum, (jag är lycklig ägarinna till ett rymligt och soligt sådant), och då tycker jag att blommorna le emot mig och säga: "Sysse! sätt dig med oss, så glömmet du, vad som nu gör dig nedstämd." Kommer jag ditin med hjärtat fyllt av någon stor glädje, stråla mina blommor emot mig och med sin skönhet och doft öka de min glädje och göra dem dubbelt kära för mig. Med en god bok, med ett roligt handarbete, i skymningens vilo- och tankestunder — alltid är det blomsterrummet som lockar mig till sig. Undrar ibland Far eller barnen var de hava Mor, då de komma in, heter det genast: leta i blomsterrummet! Fast det är ju ej alltid säkert att de finna mig där då.

Jag har många vänner i trädgården också, som från vår till

höst taga min tid och intresse i anspråk. Där njuter jag ju av hela den spirande, fullmognande och vemodigt förbleknande naturen i stora drag, där dela vi skönheten, glädjen och vinsten alla, som ej gå andligen och lekamligen blinda genom världen. Men mitt blomsterrum är mitt eget lilla rike, som jag själv skapat och där jag med få undantag dragit upp, värdat och följt varje liten planta tills den med frodig grönska och fylliga blommor givit mig en härlig vedergrällning för mitt arbete. Tänk vilken spänning, när lökväxterna börja spira under strutarnas mörka skydd och man undrar och gissar vad det skall bli för färg på dem, när knölväxterna sticka upp små ulliga röda blad eller gröna fina stjälkar eller kaktusens röda knoppar börja svälla i bladkanten! Vilken fröjd, att en morgon komma in och få se en stor röd, gul eller vit tratt utslagen och spridande en härlig doft, fylld av mystik och liksom trånande sträcka sig till solen, för att med hela sitt väsen dricka dess varma strålar under den korta livsperioden. Vilken njutning är det ej, att under morgontimmarna, då solen är varm och luften frisk, först gå in till rumsväxterna, vattna och plocka med dem, binda upp en tung gren här, vända en kruka mot solen där, luckra upp jorden med en liten miniatyrkratta, klippa av ett gulnat blad o. s. v. och sedan fortsätta ut i trädgården där tusen omsorger vänta. Och den dag solen ej skiner, utan ett ljumt regn sakta silar ned, få de växter, som ej äro allt för ömtåliga, komma ut till en välgörande dusch och jag riktigt ser, hur de sträcka på sig och glänsa av välbegagn. Men stormar det och regnet strömmar ned i häftiga skurar, stå de så lugna och trygga innanför sina fönsterrutor och låta mig ändå få en förmögenhet av allt det solska, som deras kalkar druckit in under hela sommaren.

Det är inga särskilt märkvärdiga blommor jag har, blott några mera sällsynta exemplar, men jag har många i stället, — i nästan alla fönster, som ej vetta mot norr, på bord och pelare och framförallt i blomsterrummet. Där äro fönster, blomsterbord och tak fyllda av små och stora krukor, även i grupper på golvet stå höga raka exemplar av pelargonier, blablönn m. fl. När de alla äro vattnade och spritade, så att luften är fylld av fuktighet och doft av jord och blommor, solen skiner in på deras glänsande bladverk, fina slingrande och hängande grenar och blommorna stråla av färg, då drömmer jag mig försatt till vana sydliga länder med djupa hemlighetsfulla skogar i snärjande yppighet och slösande skönhet.

En stor glädje av att ha många blommor är den att kunna dela med sig och ge bort en liten bukett eller stickling då och då, att få plocka några tidiga vårblommor till den, som ej själv har trädgård, att få pryda middagsbordet, då jag väntar en kär gäst eller att få klippa en daggstänkt ros och några djupfärgade pensées till en sjuk. Det kan till en del jämföras med att själv få en vacker blomma av en kär vän. Ja, många flera tillfällen till lycka och den renaste glädje skaffa mig mina allra bästa vänner i naturen — blommorna. —

C—y. R—m.

Om Ni vill hushålla

köp då

CARNEGIE PORTER

å kvartbuteljer. En kvartbutelj är precis ett glas.

Stärkande för svaga och blodfattiga.

Etabl. 1803.

För vitflackering

finnes ingen bättre färg än emaljfärgen Chinalack, som är hållbar, spegelblank, porcellinshård, svensk tillverkning, prisbelönt med guldmedalj. Tag inga minderverdiga efterapningar. Hos varje färghandlare finnes

AR-MAN **CHINALACK**

Dorch, Bäcksin & Co:s A.-B.
Göteborg. Avdelningskontor i Sthlm.

En tvål med den dubbla egenskapen att rena huden och göra den vacker.

Den bästa julklappen

är ett presentkort från Twilfit,
Nybrogatan 11, Stockholm.

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Grefstureg. 13 (hörnbutiken), Stockholm

tillönskas ärade kunder.

Tandköttsfickor, tandborste, tänder

hållas bäst rena med

Dentosal,

som löser sig i vatten och saliv och till följd härav försvinner, sedan den gjort sin tjänst. Varmot andra tandpaster endast uppsamlas och kvarstanna i mellanrummen. Genom användandet av dylika olösliga och kläbbiga tandpaster utsätter Ni er för faran att borsta den beläggning, som sitter på tandytorna, tillsammans med dessa skadliga paster in i mellanrummen och där befördra uppkomsten av både caries (hål i tänderna) och alveolar-pyorrhe (infektionshårda i tandköttsfickorna, varigenom tänderna så småningom lossna).

Pasta pr tub, vanl. storlek 75 öre

Pasta pr tub, 3 ggr vanlig storlek 2 kr.

Pulver pr ask (aluminium) 75 öre.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Hjalle

eller

Lillingen som hade ett blått och ett gult öga...

Av Jane Gerndt-Claine.

Med ett stort paket i sina stora vita händer kom den rika konsulinnan Malmfelt från sin sängkammare in i matsalen. Hon hade legat och sovit middag och var knappast fullt vaken ännu. Det syntes på de urblekta ögonen och det blekfeta ansiktets fullkomliga brist på uttryck. Dragen tycktes knådade i tung, ojäst deg, tänkte hennes sömmerska, unga fröken Emma, som satt och träcklade ihop en gammal kjol borta vid fönstret.

Hon hade en hel del emot konsulinnan Malmfelt, icke minst det att denna dam var vid så gott hull och hade en massa pengar på banken. Fröken Emma var om icke socialist så någonting i den vägen och skulle gärna delat konsulinnans förmögenhet, vartill hon tyckte sig äga mycket vägnade skäl. Men fru Malmfelt höll på slantarna och vände ut och in på ett plagg tio gånger så visst som en, innan hon gav det ifrån sig. I dag föreföll det som om hon fått ett av sina tämligen sällsynta anfall av välgörenhet. Ty i det hon stannade bredvid symaskinen, räckte hon fram vad hon höll i händerna och sade: — Se här, lilla Emma...

— Men vad i all världen, utbrast sömmerskan, är detta till mig?

— Visst är det det, var det nådiga svaret. Det är min gamla kappkrage, som du kan sy om till en rock åt lilla Hjalmar. Jag är bara rädd att paketet är rätt tungt för dig.

— Ähnej då... Jag tackar så mycket på lille Hjalles vägnar, men vad konsulinnan ger väger aldrig tungt, inföll den unga med så slipad min att fru Malmfelt skulle velat ge henne en sittop. Men hon nöjde sig med att ge henne en blick som sade nog. Tösen såg ingenting vidare ut för världen, men hade allt kunnat ge ögonkletschar i tiden, det vill säga för en tre, fyra år sedan.

Då tjänade hon som städerska i den Malmfelttska villan och hade inte hittat på någonting bättre än att förvrida huvudet på husets enda barn, den käre sonen. Denne förlorade livet vid en kapploppning kort efteråt och lämnade sin mor i den bittraste sorg. Vad Emma beträffade, var det inte gott att säga vad hon kände. Hon hade nog att göra med att dölja följderna av ett felsteg, vilket sysselsatte fru Malmfelt långt mera än denna någonsin ville erkänna.

Ty om Emma satt här och ändrade gamla kläder, var skälet helt enkelt det att hon hade ett barn, som hon fick ta med sig i de bättre hus, där hon gick och sydde, detta tack vare konsulinnans omtanke. Och vad hade sömmerskan eller annat folk, som arbetat med sina händer väl

Som avmagringsmedel

finnes intet naturligare, säkrare eller behagligare medel än örtpreparatet Maté. Två till tre koppar Maté dagligen reducerar hullet till normala proportioner. Maté stimulerar ämnesomsättningen, befördrar god sömn, ger god hälsa och vigör samt är i hög grad stärkande. Maté med prospekt i org. pak. à kr. 2:50 fås gen. apotek och övriga affärer, eller direkt mot postförskott (3 pak. franko) från Aktiebolaget Maté-Importen, Göteborg. Ombud antagas.

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.

A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Energion och Kalk,

tvänne ämnen, vilka i förening med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

Lida Edra barn av

**Aptitlöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på
alla apotek i orig.
fl. à 200 och 1000 gr.

FÖRESTÅNDARE FÖR LABORATORIET: PROFESSOR THOR EKECRANTZ, STOCKHOLM.

Två vackra julgåvor:

BILDER OCH BLAD

från Ekumeniska Mötet, Stockholm 1925.

En minnesbok. Redigerad av *Generallöjtnant O. B. Malm*. Rikt illustrerat praktverk. Kvartoformat. Häft. kr. 12:— halvfr. band kr. 22:— Lyxupplaga och numrerad upplaga under utgivning.

SAMUEL ÖDMANNNS

Skrifter och Brev.

Med levnadsteckning och kommentar av *Henning Wijkmark*. Två delar. Del I. Häft. kr. 7:— halvfr. band kr. 14:—.

Del. II. Häft. kr. 9:— halvfr. band kr. 16:—.

I alla boklädor.

SVENSKA KYRKANS DIAKONISTYRELSES BOKFÖRLAG

oatine

VARFÖR OCKSÅ NI KAN HAVA ETT VACKERT, VÄL VÅRDAT ANSIKTE.

Undvik att irritera och göra huden torr med tvål och vatten. Avlägsna damm och smuts genom ingnidning med OATINE, och genom avtorkning skall Ni finna huru mycket renare och klarare huden blivit. OATINE bildar ny, vacker sammetslen hud, därför att den närar och läker. Begär uttryckligen OATINE, "Vit crème — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning och avtorkning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar à kr. 2:50 och kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

Oatine
SNOW

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

MAIZENA till Gröt, Pudding, Dessert, Fruktureme, Bakverk etc.

Välj en fyllig och dryg tvål, rik på milda, närande oljor samt välgörande, härligt doftande essenser — välj

FLORODOL

Pris Kr. 1:— pr st.

Parfumeri Flora, Gäfle. H. M. K. Hovlev.

Kontrollant: Fil. D:r Sten Tydén.

Den bästa tidning

Ni kan läsa
är

Stockholms-Tidningen

som snabbast och pålitligast meddelar allt senaste nytt och som i övrigt bjuder på instruktiv, omväxlande och underhållande läsning. Varje vecka dessutom gratis en stor, innehållsrik **söndagsbilaga**, som städse bl. a. anslår stort utrymme åt avdelningarna *kvinnan och hemmet*.

Prenumerera!

Prenumerationspris:

Stockholmsupplagan: Helår kr. 32.—, halvår kr. 16.50, kvartal kr. 8.50, månad kr. 3.—

Landsortsupplagan: Helår kr. 14.—, halvår kr. 7.50, kvartal kr. 4.—, månad kr. 1.50.

Singer Symaskiner

att beklaga sig över i dessa tider, då allt faller dem till?

Vårt århundrade är kroppsarbetarnas. Och som fru Malmfelt ansåg sig äga en hjärna av icke alldeles vanliga mått, suckade hon vid tanken på sin intelligens, det enda sällskap hon hade nu om dagarna utom sitt ensamma hjärta. Hon rädde inte för att hon legat och gråtit nyss inne i sin sängkammare, där hon mitt i sin bedrövelse fått det infallet att ge sin gamla kappkrage åt den spefulla Emma.

Det hade svidit inom henne, när hon vaknade från sin middagslur. Hon var upprörande allena — utan både man och barn — och de usla pengarna önskade hon all världens väg, efter vad hon inbillade sig åtminstone. Ty sin förmögenhet skötte hon med stort förstånd, hur många tårar hon än fällt de här sista åren. Ögonen voro som oftast rödkantade och det syntes knappast längre att det ena var blått och det andra gulgrått. Detta var en sak, som roat både henne och andra förr i tiden och som gått i arv till hennes efterkommande. Sonen hade haft denna lilla egenomlighet i märklig grad. Och då hon lämnade matsalen och steg ut i den soliga hallen, höll hon på att få hjärtklappning, i det hon betraktade Emmas felsteg.

Detta felsteg — en pys på snart tre och ett halvt år — vände sin söta lilla nos emot henne och tittade upp med en blick, som var blå till vänster och gul till höger. Hon hade aldrig märkt det så påfallande som i detta nu, och det stack till i hjärterötterna. Vilken ödets lek var icke detta... Och han såg klok ut, ungen, nästan lika klok som hon själv, ifall det varit möjligt... Utan att vara det ringaste sentimental, kände hon på nytt hur tårarna tillrade utför kinderna.

— Tant sta inte vara lessen, sade Lillingen och knyckte i det snöre, vilket fru Malmfelt själv knutit om halsen på en trähäst, som hon givit honom. Tom så sta vi leka.

— Men vad ska vi leka, Hjalle?

— Vi sta leka häst.

— Vill du vara häst då?

— Ja, om tant vill hålla tömmarna. Har tant några tömmar?

— Nej, suckade den stora, feta damen, jag har ingenting. Jag hade allt och miste det. Och nu — hon sade det halvhögt för sig själv — har jag bara mitt sjuka hjärta.

— Är tant "suk"? undrade barnet.

— Ja, smålog hon, tant är "suk". Och jag vet inte vad jag ska göra åt den "sukdomen", ser du.

Lillingen hade släppt sin häst och stod en stund och funderade. Därpå vände han sig mot verandan och såg upp i den klara dagern.

— Gud sta laga tant hel igen, nickade han. Och när tant blir hel, så sta vi leka.

Hur det gick till visste fru Malmfelt icke, men hur omöjligt det föreföll, lade hon sig på knä för pysen och fattade om honom med båda armarna. — Mitt barn, mumlade hon, o mitt barn, se på mig... Och säg inte "tant" mera, säg farmor. Jag är din farmor, hör du. Och du har farmors

Fråga: Jag har en ren och frisk hy men ganska ömtålig och som efter tvättning kännes torr. Vilken tvål bör jag använda? Har provat flera av de i marknaden mest bekanta tvålarna, men ej funnit någon, som är lämplig.

Svar: Alla, som ha en frisk och vacker hy, bör för att bibehålla densamma använda sig av en ren neutral tvål, fri från alla frammande tillsatser. En tvål som uppfyller dessa anspråk är Tefatvålen. Den är mild och behaglig med kraftig löddringsförmåga även i hårt vatten samt ytterst välgörande för huden.
Hudspecialist.
(Annons.)

DOUGLAS FAIRBANKS'

enda film för säsongen

Don Q

Zorros son

får premiär Annandag Jul å

PALLADIUM

UNITED ARTISTS

STOCKHOLM

Sparta
SKODON

med BJÖRNLÄDERSULOR försäljas med garanti för sulornas hållbarhet. Björnlädet är tre gånger starkare än vanligt läder samt absolut vattentätt.

När lillan skall avvänjas inträder en kritisk period och störningar i matsmältningsorganen av allvarsam art kunna inträda på grund av olämplig diet. Mellin's Food är världsberömt sedan många år såsom det tillförlitligaste näringsmedlet för spädbarn. Eder läkare kan giva Eder bekräftelse härpå. — Finnes på apoteken.

Mellin's Food

— DEN FÖDA, SOM GER KRAFTER —
Prov och broschyrer sändas på begäran gratis från
MELLIN'S FOOD DEPOT, MALMÖ.

Där kommer
vår tidning!

Mellersta Sveriges Jordbrukartidning

— utgivare: fil. dr Elon Wikmark —

är den största, billigaste och mest spridda lantmannatidskriften i Sverige. Den har prenumeranter på så gott som varje svensk poststation, alltifrån Söderslätt till översta Tornedalen. Utkommer varje fredag i stort 12—16-sidigt format. Rikhaltig, illustrerad fackmannatext och dessutom veckans fullständiga noteringar jämte marknadsöversikter. Den omtyckta familjebilagan På Lediga Stunder medföljer varje vecka. Pren-pris på posten: helår kr. 3: 50, tre kvartal 2: 65, halvår 1: 75, kvartal 1 kr. Annonpris 22 öre, textside 30 öre.

Hallå!

lilla pappa,

jag glömde
aldeles att sätta upp

presentkort på Idun

till mamma

som n:r 1 på julklappslistan!

ögon, Hjalle... Men kom, mitt barn, så ska vi gå in till din mamma, som — — ska få andra gåvor av mig, tänkte den rika damen, än hon fick nys...

FRÅGOR OCH SVAR

Ejderdunstäckan.

Fråga: För åtskilliga år sedan annonserades i Idun om ejderdunstäckan. Finnas sådana ännu och var? Tacksam för svar till *Ejderdun.*

Svar: Ejderdunstäckan finnas, eller kunna beställas hos de större specialaffärerna för sängkläder i Stockholm. För övrigt hänvisa vi till våra annonsspalter.

Förfrusen näsa.

Fråga: Har läst i en bok av d:r M. Asplund, att Kolsyresnö är bra mot förfrusen näsa. Vore tacksam, om någon genom Idun upplyser om man kan köpa det på apotek, och hur man sedan utan risk förfar med det.

Tacksamma Faster.

Svar: Kolsyresnö framställs av koncentrerad kolsyregas, som bevaras i därför konstruerade tuber. Endast läkare kunna därmed behandla sjukdomar.

Huvudvärk.

Fråga: Har sedan flera år tillbaka lidit av huvudvärk. Sökt flera läkare (ej spec.) men i stället för att bli bättre, har värken ökat. Började med, att jag kände en besynnerlig isande kyla i bakhuvudet och framåt pannan, särskilt om nätterna, och nu har detta övergått till smärtor och ömhet. Särskilt svårt då jag intar bakåtlutande ställning alltså. Ögonen tyckas också bli angripna av huvudvärken och mitt minne likaså. Har blivit så glömsk. Kan ju ej bero på åldern då jag bara är 38 år. Mycket nervös.

Råd vill lärarinna.

Svar: Se svar till "Klen lärarinna" i Idun n:r 50, 1925.

Nyårsvisit.

Fråga: Är på grund av resa förhindrad avlägga nyårsvisit i min chefs familj. Huru korrektast, per post framföra min och min hustrus nyårsönskan? Vid event. visit korrektaste klädsel? *Gift tjänsteman.*

Svar: Artigast är att i brev framföra nyårshälsningen med uttryck av beklagande att resan omöjliggör en personlig uppvaktning. Förr gjordes nyårsvisiter i synnerhet hos chefen i frack men detta är numera bortlagt, fastän det kanske ännu finnas gamla ämbetsmän med så konservativa vanor. Korrekt klädsel är eljest förmiddagsdräkt med jaquette.

Obligationsdragningen.

Fråga: 1) Vilken skillnad är det mellan uppl. A. B. av Idun. Äro text och bildgalleri desamma. 2) Hur tillgår dragningen vid obligationslotteriet. Ibland läses att högsta vinsten utföll strax efter dragningens början.

Undrande.

Svar: 1) Skillnaden mellan Iduns A- och B-uppl. är endast den att fr. o. m. år 1926 papperet i A-upplagan är bättre än i B-uppl. Texten är densamma. 2) Orsaken till att högsta vinsten utfaller strax efter dragningens början.

IDUNS

telefonnummer

Norr 16 02

„ 6147

för prenumeration 1926

Är absolut ööverträffad och säljes överallt.

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna stad med sina bortåt 30,000 invånare.

Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket »SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Kvinnorna i hemmen

äro de som bestämma om inköpen.

De nås säkrast genom

SKÅNSKA DAGBLADET MALMÖ

som är hemmens tidning framför alla andra i södra Sverige

Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning

För den nyfödde.

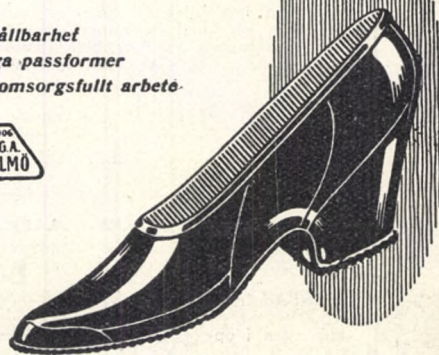
Varje mor bör prova den mest praktiska, handsydd Bärmanteln, kr. 5, dessutom Utstyrslar å kr. 8 o. kr. 10 samt Modellkartongen Extra kr. 15. 14 års verksamhet. Fru E. Caspersson, Örebro.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Malmö GALOSCHER

Enastående hållbarhet
Utomordentliga passformer
Prydligt och omsorgsfullt arbete.

BYSKA GUMMIFABRIK A. B. MALMÖ.

Tillförsäkra Eder en god och billig Smörblandning. Köp alltid

Bemärk priset på denna obestriddigt enastående kvalité.

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré ell, fjädrande armband.

Välsorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

NERKINGAR!

Kom ihåg Örebro läns förnämsta dagliga tidning

Merikes Allehanda

Pigg vaken underhållande.

Snabba nyheter.

Goda illustrationer.

Prenumerera omedelbart för 1926!

Naturen själv har förseglat denna frukt. Inga bakterier och ingen smitta.

A.-B. BANAN-KOMPANIET

Endast c:a
40 öre

kostar

en mycket delikat och närande dessert

för 4-6 personer, tillredd av

Benzona Puddingpulver

1/2 pkt Benzona Puddingpulver à 50 öre	25 öre
1/2 lit. mjölk	12 "
2 matskedar socker (50 gr.)	3 "
	40 öre

En lätt tillagad efterrätt; bruksanvisning medföljer varje paket. Serveras med varm eller kall Benzona Vanilj-Creamsäs.
Benzona Puddingpulver finnes med vanilj-, hallon-, citron-, choklad-, mandel- smultron-, ananas-, eller romsmak.

I enkelpaket (4-6 personer) à 30 öre.
I dubbelpaket à 50 öre.

B. 105.

Skrives endast namn o. adress postbefordras kupongen i öppet kuvert för 5 öre.

A.-B. Alfred Benzon & Co, Malmö.
Sänd gratis och portofritt enligt annons ett paket
Benzona Puddingpulver

Namn
Adress
Skriv tydligt.
IDUN. Obs! Endast 1 pkt till varje familj. Gäller t. o. m. 15/1 26.

gens början är att de högsta vinsterna (583 st. à 1,000 kr. eller högre) alltid dragas först. Vid dragningen användas tre hjul: ett innehållande 4,000 serienummer, ett innehållande 500 obligationsnummer och ett med de 583 vinsterna, därefter drages ett nummer ur varje hjul och på detta sätt bestäms vinsten. På samma sätt dragas 500-kr. vinsterna med undantag av att något hjul med olika vinster ej behöver användas. Vid dragningen av vinsterna à 100 kr. förfäres på följande sätt: vinsterna skola dragas i grupper av 5 nummer i varje. Den härför nödvändiga fördelningen av de 500 n:ren i varje serie verkställs genom en särskild under not. Publicus' kontroll företagen dragning. Dragningen av dessa vinster sker medelst seriehjulet och ett hjul innehållande de 100 på nyss sätt bestämda grupperna. Först dragas 2,200 serie-n:r och sedan för varje serie-n:r lika många grupper som detta serie-n:r har utfallit i denna del av dragningen. Om obligation redan förut under dragningen skulle ha utfallit med vinst, skall i så fall vinsten à kr. 100 tillfalla närmast högre n:r i serien, som ej förut utfallit med vinst.

Sursum corda.

Fråga: Vore tacksam få veta betydelsen av det ofta i litteraturen förekommande uttrycket "Sursum Corda".
Marguerite.

Svar: Det latinska uttrycket betyder "upp med Edra hjärtan!" d. v. s. höjen Edra hjärtan till Gud. Med dessa ord bruka prästerna i de katolska kyrkorna uppmana församlingen att bedja.

Föreståndarinnan till barnhem.

Fråga: Jag är Småskollärarynna men då det är nästan omöjligt nu erhålla en god ord. plats, önskade jag så innerligt gärna få upplysning om hur jag borde gå tillväga för att kunna få en föreståndarinneplats vid något mindre barnhem. Vilken fortsatt utbildning behövde jag? Sv. Fattigvårdsförb. vet jag utbildar, men jag undrar om jag på grund av praktik som Småskollärarynna kunde komma en genare väg till målet.
Barnkär lärarinna.

Svar: Eder småskollärarynneexamen torde icke göra det lättare för Eder att bli föreståndarinnan vid ett barnhem, då det är helt andra fordringar, som ställas på en dylik. För inträde i Sv. Fattigvårdsförbundets kurser fordras minst 6 mån. praktik å barnhem, intyg om erfarenhet i barnuppfostran, intyg om färdighet i matlagning och ett lantushålls skötande och med företräde för dem som därjämte praktiserat å barn- eller epidemisjukhus. Av vikt är även intyg om färdighet i tillverkning av enklare klädesplagg. Alder 23-35 år. Kursen varar 8 jan.-1 aug.

LÄSARINNORNAS SPALT

FRAGA.

En originell fond. Under denna rubrik stod den 10 jan. 1917 i Nya Dagligt Allehanda följande: "En fond med originella stad-

Astra-Maltos

välsmakande, lättsmält näringsmedel för barn, digivande mödrar och konvalescenter.
Förordas av läkare.
1/1 burk Kr. 3:25
1/2 " " 2:—
Hushållsförpackningar kr. 5:—
Försäljes å apotek, tekn. och speceriaffärer.

"Julasken"

Choklad, utsökt fin, ljus o. mörk,
Staniolchoklad
och
Julmarzipan
600 grm kr. 4.75. Fraktfritt 5.15
PERCY F. LUCK & Co.

Rosor från Rivieran

dagligen friska.

sändas portofritt i kartong om 10 st. mot kr. 3:— i svenska frimärken.

Ankommer c:a 8 dagar efter beställningens dato.

Nejlikor 3 kr. per kartong (12 st.).

Mimosa 2 kr. per kartong.

Skriv på svenska till

ESP. FIORI,
Casella 6, Alassio. Italien.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

ÄKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till
STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT.
Telefon Huvudsta 1 09.

Det finnsbara **ETT** säkert botemedel
mot
Gikt, Reumatism, Ischias

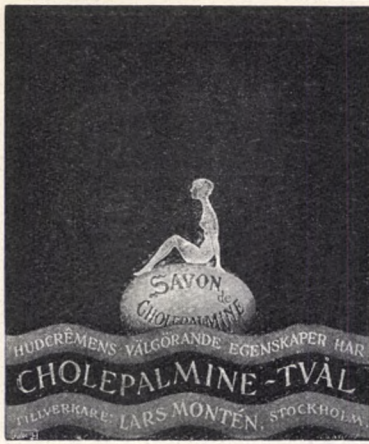

radioaktiva vulkanslam. Tärning å 12 kr. eller kompress å 15 kr. räcker för hel kur. Finnes på apoteken eller mot postförskott franco från generaldepöten

LEANDER TELI,
Fleminggatan 20, Stockholm.

Det bästa vetemjålet

Den bästa bröst-tabletten är

Enköpings Bröst-Tablett

Bekvämlig förpackning i hållbar tub. Pris 25 öre.

A.-B. Enköpings-Tabletter, Örebro, Tel. 144.

貨中 Kinamagasinet

Råsidan 3,50, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konst saker, Mattor m. m. Birgerjarlsg. 12, Stockholm. Tel. 72435.

Patenterad. Hygienisk — Billig — Hållbar. Ny prislista gratis och franco. AKTIEBOLAGET RESAR. Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

JOFUROL
DÖDAR ALL VÄXTOHYRA
JOFUROLBAD-APHICID-NICOTOXIN

"JOFUROLBAD är ett osviktligt medel mot bladlöss". Se sid. 39 i "Från blomstergården" av Margareta, Kronprinsessa av Sverige. JOFUROL-PREPARATEN tillhandahållas å apotek, av frö- och färg-handlare samt expedieras direkt från fabriken. Bruksanvisning jämte prislista och intyg sändes på begäran. **Tekniska Fabriken Jofur** Postbox 227. Stockholm I. Tel. Namnanrop Wilhelm Becker.

gar är den Dahlgrenska, som instiftades för några och tjugo år sedan av en apotekare, som givit fonden sitt namn.

Han avsatte ett mindre belopp, som inte fick röras förrän 1915, då det ökats till en summa av 20,000 kr. Räknan på detta kapital delas ut åt barn, som äro födda under tiden 1-8 mars samma år som stipendiet utdelas, och i ansökan skola tvänne trovärdiga vittnen bestyrka att rätt födelsetid är angiven."

Nu frågas vart skola dessa ansökningar ställas? Och vid vilken tid av året skola de insändas?

Una.

Lucia.

Då vintermorgongryning står grå kring min stuga,
där granarna buga
under drivornas tyngande skrud,
hon gläntar på dörren med strålglans kring sin hjässa,
min lilla prinsessa,
min morgonfriska Luciabrud.

Hon träder över tröskeln, hon strålar i glansen från ljusen i kransen.
Kring utslagna flätors fall hon bär liksom en gloria.
Den glittrar och blänker.
Och ljusskenet stänker små strålknippen in i mitt tjäll.

Var hälsad, du unga, ljusbringande Lucia!
Välkommen, att sja om mörkrets maktens stundande fall!
Du bär oss bud, att åter en gång vi skola skåda,
att ljuset skall råda,
och vintermörkrets saga vara all.
Anna Nordqvist.

BREVLÅDA

Intresserad. Naturligtvis är det ingenting som hindrar att man blir pristagare mer än en gång.

Sigrid G. ber Brevlådan om "ett opartiskt utlåtande" om nedanstående dikt. Det ger Lådan gärna: den vittnar på ett förvånande sätt om den ledighet i att skriva vers som utmärker vår tid.

Solnedgång i havet.

Nu i väster sjunker solen, det blir mörkt på öde hav, mörkt och kallt som invid polen, dystert som vid älskad grav. Men från glansen där i väster sprides länge än ett ljus, vittnande för jordens gäster, att det finns ett Fadershus.

Just där horisonten brytes av en strimma, rosenröd. Just där hela himlen bytes i en dräkt av solens glöd. Just den strimman är min hela värld, mitt drömda fröjdeland. — Hav och himmel synes dela skenet från Gud Faders hand.

RING

Norr 16 02 eller Norr 61 47

och prenumerera på

IDUN 1926

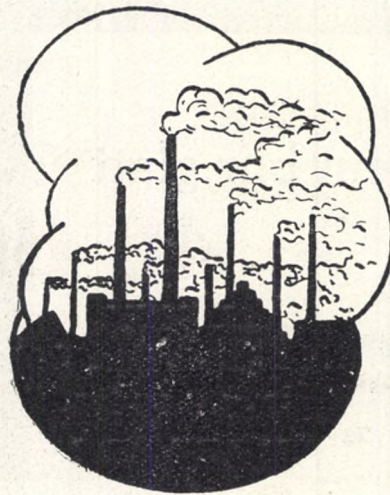
Avgiften hämtas och Ni slipper allt besvär.

Mazetti

förtjusande

Chokolad & Konfekt

sprider verklig julglädje

TIDNINGEN FOLKET är arbetarebefolkningens organ i Södermanland.

TIDNINGEN FOLKET intar en dominerande ställning i Eskilstuna. Läses där dagligen av minst **20,000 människor.**

TIDNINGEN FOLKET är aftontidning och utkommer varje helgfri dag.

TIDNINGEN FOLKET har annonsexpeditioner i Katrineholm och Nyköping.

Vid annonsering för Södermanland vänd Eder förtroendefullt till

TIDNINGEN FOLKET
ESKILSTUNA.

Telefoner:

Eskilstuna: 701, 702, 1081, linjeväljare.
Katrineholm: 128. Nyköping: 343.

Småpojkar och småflickor sätta nära nog en ära i att på skolgården och lekplanen smutsa ned sina kläder och skodon. När de sedan skola göras fina igen bli skodonen på ett ögonblick som nya med hjälp av Viking Skokräm.

Viking

Industri A.-B. Viking, Örebro.
Kungl. Hovleverantör

Närande
Billiga och Goda
bli alla rätter
av
Svenska
Macaroner

PROESSDORF

Ditt hem blir glatt

om

DAGENS NYHETER

får vara

föreningslänken

mellan dig och händelserna i världen.

Ring upp DAGENS NYHETER
och prenumerera för 1926.

HELT ÅR	KVARTAL	MÅNAD
36: —	10: —	3: 50

